

Razvoj prometa v italijanskih pristaniščih

Po podatkih, ki jih je zbral Osrednji zavod za statistiko, je blagovni promet v italijanskih pristaniščih v prvih sedmih mesecih letošnjega leta napredoval za 15,7 odstotka v primerjavi z ustreznim razdobjem lanskega leta. Potniški promet je tudi napredoval, toda v nekoliko manjši meri (za 5,2 odst.).

Mimogrede nam omenimo, da je v istem času železniški promet narasel samo za 2,3 odst. (potniški promet je celo nazadovao za 0,5 odstotka), medtem ko je zračni promet narasel za 25,3 odstotka pri prevozu pošte in za 28,6 odstotka pri prevozu potnikov.

Izredni napredek Genova
V največje italijansko luko priplye povprečno na dan po 25 ladij in prav toliko jih seveda tudi povprečno odplye. Operativna obala genovskega pristanišča ne zmore sproti vsega prometa, zato morajo ladje čakati na vrstni red.

Pomorski blagovni promet čez Genova je dosegel v prvih desetih mesecih letos 22 milijonov 900.861 ton, to je 24,2 odstotka več kakor je znašal lanski (18.440.300 ton). Dovolj po morju je znašal letos 19.878.552 ton, ali 25,9 odstotka več kakor lani (15.792.359 ton), odvoz pa 3.022.109 ton, ali 14,1 odstotka več kakor lani (2 milijona 647.941 ton).

V samem mesecu oktobru je promet v genovskem pristanišču dosegel 2.558.349 ton blaga, kar predstavlja mesečni rekord. Od tega prometa je odpadlo na mineralna olja 1 milijon 260.895 ton, na surovine za železarsko industrijo 512.953 ton itd. Transzit švicarskega blaga je dal v obeh smeri 113 tisoč 531 ton, od tega 102.089 ton mineralnih olj, 4.565 ton oljnatih semen in 2.326 ton vina.

V Trstu več prometa po morju manj po železnicah

V preteklem oktobru so v tržaškem pristanišču raztovorili 32.246 ton blaga, natočili pa 113.211. Skupen promet je znašal 436.055 ton blaga, ter je bil za okoli 21.000 ton večji od prometa v lanskem oktobru (ki je znašal 415.328 ton). V železniškem prometu pa so zabeležili znaten korak nazaj. Dovolj v letošnjem oktobru je znašal 19.012 ton. Skupen železniški promet je dosegel tako 168.328 ton, kar pomeni nazadovanje za 32.000 ton v primerjavi s prometom v janskem oktobru. Približno isto silo dobimo, če pogledamo kakšen je bil celoten letošnji promet po morju in po železnici. V prvih desetih mesecih je dosegel pomorski promet 4.364.616 ton blaga, od tega 3.193.419 ton vkrancnega in 1.171.197 ton izkrancnega blaga. Lani v istem času pa je znašal v obeh smeri 4.189.805 ton. To pomeni, da smo letos nekoliko napredovali.

Železniški promet je v omenjenem razdobju letos dosegel 1.915.720 ton (od tega je odpadlo na dovoz 773.421, na odvoz pa 1.142.299 ton). V primerjavi s prometom v istem razdobju lanskega leta, ki je znašal v obeh smeri 2.008.522 ton, je letošnji nazadovao za okoli 93.000 ton.

Reka dobila velik silos

V reškem pristanišču so te dni spustili v obrat novozgrajeni žitni silos z zmogljivostjo čez 30.000 ton žitnice. (Žitni silos na Reki je torej približno tako velik kakor tržaški. Ta namreč lahko sprejme 20.000 ton žitnice v posebne žitne celice, in še 10.000 ton v običajno skladišča. Skupna zmogljivost znaša tudi 30.000 ton.) Slovesnosti se je udeležil predsednik republike Tito. Ravatelj Skupnosti luških podjetij Ivo Barbaljč je naglasil pomen nove naprave za reško pristanišče. V tem pretovorju letno nad 4 milijone ton blaga, od tega podlrg milijon ton tranzitnega blaga. V tem pogledu bo imel silos toliko večji pomen, ker bo služil v glavnem za pretovarjanje žitnic v tranzitu. Ivo Barbaljč je tudi poudaril, da je razširjanje pristaniškega delovanja in še zlasti tranzita v veliki meri odvisno od investicij v mehanizacijo, od razširitve bakarskega bazena in od prilagajevanja zmogljivosti železniškega vozila potrebam luke. Medtem ko je bakarski bazen začel obnavljati z lastnimi sredstvi, je za njegov nadaljnji razvoj in za razvoj reške luke potrebna pomoč skupnosti. To misel je poudaril tudi predsednik Tito.

Temeljne preosnove v sovjetskem gospodarstvu

Velikanske investicije v kmetijstvo - Preosnova sindikalnih organizacij

Na svojem petdnevnem zasedanju je centralni komite sovjetske komunistične stranke sprejel sklepe, ki bodo močno posegli na razvoj gospodarskega in socialnega življenja v Sovjetski zvezi. Predsednik Hruščov gre očitno za tem, da v vse gospodarsko življenje vneše večji zares, zlasti pa v kmetijstvo, ki zaostaja v svojem razvoju za industrijo.

Predsednik Hruščov hoče zagotoviti z ene strani večji vpliv politične stranke na razvoj gospodarstva, na drugi pa večje zanimanje tudi preprostega človeka za gospodarstvo. Predsednik sovjetske vlade in vodstvo komunistične stranke sta prišla do prepričanja, da ni mogoče doseči gospodarskega razmaha brez skupnega sodelovanja in napore tudi posameznega človeka.

Da bi dali večji poudarek kmetijstvu, so gospodarske odseke pri komunistični stranki, ki so že do sedaj lepo oprežali v gospodarstvu, razdelili, in sicer na kmetijske in industrijske. Ta delitev bo zajela tudi krajevne organizacije komunistične stranke. Hkrati pa so uvedli nadzorne komisije, ki bodo v prvi vrsti skrbjele za to, da se prepriči zapravljajo družbenega premoženja s kakršnikoli početjem. V tej zvezi je tudi zanimiva reorganizacija sindikatov. Ti so bili zdaj razdeljeni v kmetijske in deželne (okrajne). Tudi ti bodo odsej imeli po dva odseka, in sicer enega za kmetijstvo, drugega pa za industrijsko proizvodnjo. Stik med delavstvom in vodstvom podjetij je bil do sedaj prešibak. Vodstvo je sklicevalo tako imenovane 'izpovedne sestanke' med delavstvom in vodstvom, na katerih so razpravljali o zadevah v podjetju. Po najnovjši preosnovi bodo ustanovili stalne tovarniške komisije, ki si jih bo-

do izvolili delavci in nameščenci. Ti naj bi odslej bolj aktivno sodelovali pri upravljanju podjetij, tako tudi pri sestavljanju proizvodnih načrtov. Na zasedanju centralnega komiteja so ugotovili, da je proizvodnost (storilnost) delavca v prvih treh letih izvrševanja sedemletnega gospodarskega načrta napredovala za 18 odstotkov. Toda za marsikatera podjetja to povprečno povečanje storilnosti delovne sile ne velja, kajti pri njih je bila storilnost nižja.

Značilno je, da se zadnega zasedanja centralnega komiteja niso udeležili samo redni člani komiteja, temveč tudi predstavniki osrednjih in krajevnih oblasti, gospodarski strokovnjaki, ravnatelji podjetij, pa tudi razni nameščenci in kmetički delavci. Sklicatelji komiteja so s tem hoteli očitno zbuditi zanimanje za gospodarska vprašanja širših ljudskih plasti. V samem komiteju ima predsednik Hruščov že tako močno vlogo, v zadnjem času so komiteju dodali še nekakšnih 10 politično popolnoma zanesljivih in Hruščovu vdanih strokovnjakov, ki naj bi vodili gospodarsko politiko.

VELIKE INVESTICIJE V KMETIJSTVO

Za leto 1963 so na zasedanju centralnega komiteja določili mnogo večja sredstva za razvoj kmetijstva, kakor jih je bilo to deležno v letu 1962. Za kmetijstvo pojde kar 12 odst. vsega državnega sklada za gospodarski razvoj. To pomeni, da bodo v prihodnjem letu v Sovjetski zvezi nalozili v kmetijstvo 4 milijarde rubljev (okoli 4,4 milijarde dolarjev), kar pomeni 30 odst. več kakor v letu 1962 (3,1 milijarde rubljev). Poleg sredstev iz sklada za gospodarski razvoj bodo

namreč sami kolhozi investirali okoli 2,5 milijarde do 3 milijard rubljev. Prvotno je bilo iz državnega sklada določenih samo 10 odst. za kmetijstvo, vendar so v zadnjem času še za dva odstotka prikrajšali investicijsko proizvodnjo in ta denar določili za kmetijstvo. Vse podrobnosti o teh investicijah bodo objavljene, ko bodo o njih pričeli razpravljati pred vrhovnim sovjetom še meseca decembra. Prihodnje leto bodo še večjo skrb posvetili razvoju kmetične industrije.

GOSPODARSKO ZDruževanje ZDRUŽEVANJE SOVJETSKIH REPUBLIK

Na zasedanju centralnega komiteja je predsednik Hruščov še naglasil potrebo, da bi se posamezne republike, posebno transkavkasko in srednjeazijske, urejevale gospodarsko bolj skladno. V ta namen naj bi se med tremi transkavkaskimi republikami (Georgija, Armenija in Azerbejdžanom) ustanovilo nekakšen koordinacijski odbor za gospodarstvo; prav tako naj bi srednjeazijske republike Uzbekistan, Tadžikistan, Turkmennija in Kirgizija) urejevale gospodarska vprašanja s sosednjimi republikami (Stiri srednjeazijske republike imajo 15 milijonov ljudi, transkavkasko pa 10 milijonov).

ELEKTRIFIKACIJA ŽELEZNIC IN SZ

Na zasedanju centralnega komiteja komunistične stranke je minister za prevoz Boris Beščev ugotovil, da pomeni elektrifikacija železnice in uporaba Dieslovih lokomotiv prihranek 70 milijonov ton premoga v letu 1962.

NAFTOVODI V SOVJETSKI ZVEZI

V zadnjih štirih letih (1959-1962) so v Sovjetski zvezi položili 8.000 kilometrov naftovodov. Prevažanje petroleja po naftovodih je 2 do 3-krat cenejše kakor po železnici.

POCENITEV ŠVEDSKE RUDE

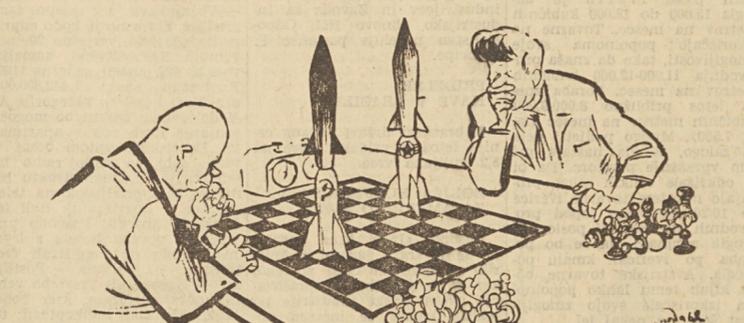
Iz Štokholma poročajo, da bodo švedska podjetja Lousaavaa Kirinavaar AB in Graenbergsbolaget, Arne Lundberg in Briand Waldenstroem iz Štokholma dobavljala zahodnim železarnam in jeklararnam rudo po cenah, ki bodo za 7 odst. nižje od sedanjih. Nove cene bodo veljale za leto 1963. Kolikšna dobavljana ruda bo ostala neizpremenjena.

Jeklo v svetovnem gospodarstvu

Gospodarsko-politično društvo v Curihu je povabilo predsednika upravnega odbora znanstvenega inženjerskega združenja August Thyssen-Hütte dr. Sohla, naj bi predaval o vlogi jekla v svetovnem gospodarstvu.

Predavatelj je ugotovil, da bi pristop velike Britanije k Evropski gospodarski skupnosti pomenil za to pridobitev potenciala 400 milijonov ton premoga in 100 milijonov ton jekla na leto; prav toliko znaša gospodarska sila Združenih ameriških držav, Sovjetska zveza ne doseže takšne gospodarske moči. Po pridružitvi Velike Britanije bi proizvodnja jekla vseh članic EGS predstavljala 25 odstotkov svetovne proizvodnje.

V zadnjih 10 letih je proizvodnja jekla naglo napredovala. Po mnenju nekaterih strokovnjakov naj bi delež zahodne



Povečanje izvoza italijanskih avtomobilov

V prvih devetih mesecih tega leta je Italija izdelala 677.297 motornih vozil, to je 2 odst. več kakor v istem času lanskega leta. V tem času je izvozila 179.075 avtomobilov, to je 30 odst. več kakor v razdobju januar-september lanskega leta. V Zahodno Nemčijo je odšlo 34 odst. vsega izvoza, v Francijo 8,37 odst., v Švico 5,20 odst., Belgijo 5,10 in na Nizozemsko 4,84 odst.

Kako se bo zaključila igra dveh mojstrov iz najpečjih držav na svetu? Hruščov se je s Kube modro umaknil in žel priznanje vsega sveta, ki želi mir, a Kennedy je prav tako modro pripomnil, da na Kubi ni bilo ne zmagovalcev ne premagancev. Oba državnika sta ob tej priložnosti spoznala, da so sporazumi možni. Za človeštvo je to velika pridobitev. Iz Amerike prihajajo ugodne vesti o možnostih, da napetosti zveze pri Organizaciji združenih narodov Zorn je izjavil, da so upravičeni novi upi za utrditev mira. Napovedan je bil sestanek med Kennedyjem in sovjetskim podpredsednikom Mikojanom, ki je tri tedne miril Fidel Castro na Kubi. Smo na pragu novih razgovorov med Sovjetsko zvezo in Ameriko za rešitev najvažnejših spornih vprašanj. Upanje je, da bo dosegli sporazum o prekinitvi atomskih poskusov in da bodo tudi glede Berlina našli vsaj začasno rešitev. Kennedy se hoče pred pogajanja s Sovjetsko zvezo posvetovati z angleškimi ministrskimi predstavniki Macmillanom, s katerim sestankom obišče Macmillan de Gaulle. Za današnje svetovno politično ozračje je tudi zanimivo, da so Kitajci ustavili ogenj, na bojišču proti Indiji.

GOSPODARSKO PISMO IZ JUGOSLAVIJE

Vztrajen napredek kljub velikim težavam

Ljubljana, novembra. Lep napredek industrijske proizvodnje

Produkcijemski materialom, in ni več takih zastojev kot poprej. Posebno velja to za tisti material, ki ga uvažamo, ker so na pr. že sedaj na razpolago podjetjem predmeti za uvoz tega materiala v prihodnjem letu. Res je, da bodo nastopile tu in tam določene težave sprčo preintencije na zunanjih trgih, ker nekatere zapadne države delajo ovire v zunanjetrgovinskem poslovanju z Jugoslavijo, kar pa konkretno ne bo imelo bisivenega vpliva.

Industriji v Sloveniji je potreben širši trg

Poseben poudarek v zvezi s porastom industrijske proizvodnje v Sloveniji dajejo komentatorji dejstva, da je slovenska industrija dosegla tak rezultat ob najmanjšem povečanju števila delavcev, čeprav je bilo ta mesec, med drugim povedano, zaposlenih v industriji skoraj 200.000 delavcev, kar je naj-

več doslej. Z drugimi besedami pomeni to, da se je delovna storilnost zelo povečala, kar je brez dvoma važna ugotovitev in uspeh zlasti v sedanjem razvojnem stanju. Vsa in tako tudi slovenska industrija se skuša vedno bolj uveljavljati s svojimi proizvodi na zunanjih trgih in zato ni potrebna samo dobra kakovost proizvodov, temveč tudi ugodna cena. Zmogljivosti slovenske industrije so zdaj dovolj velike, da krijejo domače potrebe in jo razmere silijo, da gre s proizvodi tudi ven. To pa pomeni srečanje z novimi zahtevami, ki jih je treba v proizvodnji upoštevati. O tem vprašanju je tudi vedno več govora na vseh pristojnih forupih in temu vprašanju je posvetila Gospodarska zbornica LR Slovenije glavni del razprave na zadnji seji upravnega odbora. Na tej seji je bilo tudi najbolj slišati glas predstavniki tiste industrije, ki je prešla domače okvire in ji je potreben širši trg; ti so opozarjali na vse, kar jih ovira, da ne morejo uspeti tako kot bi radi. Pri tem so opozorili tudi na devizni režim, ki je še vedno preteg in kot je slišati pripravljavo spremembo tega režima, v smeri nadaljnje liberalizacije. Sedem stroge ukrepe na tem področju namreč narekuje zahteve, ko imamo še znatno nasiven saldo v plačilni bilanci.

Tri važne postavke koprškega okraja

Gospodarstvo koprškega okraja, ki neposredno meji na tržaško območje, nas posebno zanimajo, ker gre za okraj, ki je predstavljal ekonomsko zaostalo in neenotno območje. Dediščina v ekonomskem pogledu, ki smo jo prevzeli, ni bila nič zavidljiva vredna, dočim je okraj kot območje v gospodarskem pogledu neenoten že zaradi novih meja, še bolj pa po notranjem sestavu.

Nagel razvoj v povojnih letih je v mnogem že spremenil prejšnjo sliko in okraj se razvija v sedanjem okviru in sedanjih možnostih zelo hitro tako, da spada že med bolj razvite okraje v Sloveniji. Pri tem so mu v gospodarskem pogledu že doslej in mu bodo še bolj v prihodnje pomagale zlasti tri gospodarske postavke, in sicer koprsko pristanišče, ladjedelnica in turizem. Pri tem ne omenjamo prometa in zlasti Splošne plojbe, ki ima kot podjetje za okraj in za vse Slovenijo tudi veliki pomen, temveč se omejimo na omenjene tri.

O koprskem pristanišču je bilo že mnogo govora. Uradno njo naziv 'Luka Koper'. (Saljivci so dejali zakaj ne raje 'Francje Koper' ali podobno, toda o tem naj govore raiši jezikoslovci, ker nam ni do šal, od pisca). Ze nekaj let sem dograjevalo to pristanišče in vsako leto je možnost za nove naveze ladij srednje tonaže večja. Ni pa ne bomo presenečeni, če bo mo slišali o načrtih in delu na pomolih tudi za velike in največje tovorne ladje. Čeprav velja za sedaj, da je to pristanišče je izpopolnilo za Reko, ki ne ta zmora vsega prometa.

Koper dobi prsto cono

Vendar dobiva koprsko pristanišče svojo fiziognomijo, ko gradi razne naprave za specialne tovore, kot je kava, južno sadje, olje, les in razne komore za (Nadaljevanje na 2. strani)

nase

Tudi vihar se poleže

Pravijo, da so si velesejmi vsi enaki, gotovo je vsaj, da te hoja in ogledovanje razstavljentih izdelkov prav kmalu utrudita, čeprav vozijo po nekaterih velesejnih notranjih vlakih, včasih tako lični kakor v pravljicah. Imajo pa takšni sejmji neko določeno lastnost, če so namreč pravi mednarodni, da namreč na njih blaga ne prodajajo neposredno obiskovalcu. Po njih se potemtakem lahko sprejehaš z glavo pokonci, četudi si morda za ustnostno potegnili še čepa zadnji stotak, in si tudi povabil na sejem svojo ženo. Z njo lahko počasi hodiš od stojnice do stojnice, in paviljona v paviljon, ustaviš se lahko pri vsakem agentu in do vseh podrobnosti izpršuješ po pogojih za nakup naj-sodobnejših gospodarskih naprav, ne da bi ti bilo treba kazati pred ženo, kako se ti mudi, da bi se ona morda ne zapela v kakšno 'kupčijo', za katero ne bi bilo skritja. 'Da, da, draga, to bomo nabavili, ko bo v prodaji v mestu...' Tako lahko ljubljubješ svoji spremeničnici na sejmju in v življenju ter odnanašja skušnjava o bodočnosti. Bomo, bomo...

Gorenski sejm je na takšen. Na Gorenskem sejmju v Kranju prodajajo vse. Je to res veliki sejm, in sicer kar na dveh razstavah, a tendar prodajajo na njem vse. Na ta sejem torej ali s kupca 'skovačev' ali brez žene!

Svoje potovanje iz dvoran v dvorano in ogledovanje res lepih reči, posebno pohištva, bi bila še skoraj srečno zaključila brez posebnih dogodivščin in diplomatskih zapletljivosti — ona je namreč že dolgo v moji diplomatski šoli in se je naučila tudi najviše diplomatske modrosti, potrpežljiva in čakajoča na ugodniški trenutek: v boljši bodočnosti — kar zagleda še skoraj tik ob izhodu 'barometra', pristni izdelek domače gorenske obrti. Če takšnega barometra še nisi videl, misli si nekakšno švicarsko stensko uro v leseni hišici, iz katere se od ure do ure prikaže kukavica. Gorenski barometer ima dve luknji; iz ene se pokolče ob vlaženem ozračju (ko barometer pada) Gorenjak v lepem vremenu (ko se barometer dviga) postavi Gorenjec. To bo za nas: praktično in poceni — 500 dinarjev!

Lahko se pohvalim, da sem za Kupčijo vsaj enkrat dal pobudo jaz. In ko sta šla čez tisti most nad Kokrico, kjer se ti ob pogledu v globino kar zavrti v glavi, mi je skoraj zaupljivo rekla: 'Veš, prav takšen barometer sem si želela...' Si lahko mislite potemtakem, kakšno je bilo razočaranje, ko je doma barometer vedno in vedno naponedel oblačno, češ: Gorenjak ni hotela za nobeno ceno noter, v svojo hišico. Četudi je znanj sijalo krasnosepembroško sonce... 'Za miš ni! So mi že rekli: Če ne funkcionira takoj, tudi ne bo več.'

Jaz se nisem dal ugnati. Gorenski sem prnil noter in nastanil pred njo papir, da ni mogla ven. Se bo že udela, struna, ki oblači in vedri, ozroma vrči Gorenjeko in Gorenjeka, se mora privaditi podnebnosti na Trzinem, sem si mislil. Toda Gorenjek nisem mogel spraviti k zdravi pameti — niti zletova pomoč ni zalegla — vedno in vedno se je prikazovalo in tudi ob najlepšem vremenu napovedoval deževno — viharno... V naši kuhinji s staromodnim pohištvo, z dunajskimi omarami ob steni, kjer bi morala teči gladka ameriška omara; v kuhinji brez delovne mize, z najo in veliko srambo, a brez centralne, v takšni kuhinji, središča vsega gospodinjstva mora biti v leto 1962 vedno viharno... Gorenjeka je očitno solidarna in je potegnila z Vipavko.

Ponabljam: nisem odnehal. Luknjico na barometru sem malik od večera do večera in Gorensko tlačil v hišico. Končno se je struna (ali črevo) le odvalila. Gorenjeka se je umaknila in potisnila ven Gorenjeka. V naši kuhinji bo torej še lepo vreme; raskijalo bo prijetno spomladansko sonce, ko bomo dunajske omare in najo lahko zagnali v dolino ter se bo v njej zasvetila ameriška omara z formice v obliki elegantnega oboda tik ob steni, z vdelanimi umitalnikom in hladnilnikom ter z električnim ventilatorjem na. Štedilnikom. — lb —

Plastični trak za vlaganje šip

V ZDA so iznašli tenek plastični trak, ki se peni in nabrekne, ako ga ogrejemo. Rabiljo ga za zamaštev lukenj in razpok. Posebno je praktičen za vlaganje steklenih šip v jeklene okenke okvire. Ko s posebno napravo segrejemo trak v žlebovih oken, se napihne in izpolni prazen prostor med stekleno šipo in okvirom.

PO SVETU

OB OBISKU PREDSEDNIKA REPUBLIKE V GRČIJI. Mussolinijev napad proti Grčiji je za dolgo pokrival odnose med Italijo in Grčijo. Obe državi sicer še sodelujeta v Atlantski zvezi — NATO, vendar lahko rečemo, da šele obisk predsednika republike Segnija odpira vrata k tesnejšemu političnemu in gospodarskemu sodelovanju z Grčijo. Segnija je na poti v Grčijo spremljal zunanji minister Piccioni. Ta obisk ne pomeni samo navadne formalnosti; saj so v Atenah bili na dnevnem redu razgovori politični in gospodarske narave, ki so se jih udeležili tudi strokovnjaki z obeh strani. Grčija je že bila sprejeta kot pridružena članica v Evropsko gospodarsko skupnost, vendar kot takšna še ni delovala vseh evropskih oblašajev. Zato bi ji bila pomoč Italije dobrodošla. Italija se je obvezala v mirovni pogodbi izplačati Grčiji 3 milijone 500.000 dolarjev vojne odškodnine; za ta denar bo do Grki naročili blago v Italiji. Glede ustanovitve brezatomnega pasu sta obe državi zavzeli odklonilno gledišče, češ da bodo krajevni sporazumi odveč, ko bo dosežena razorožitev.

DE GAULLE SI JE ZAGOTOVIL ABSOLUTNO VECINO. Na ožjih volitvah v parlament so golisti pridobili toliko glasov, da bodo v novem parlamentu imeli absolutno večino. UNR (Unija za novo republiko), to je de Gaullova stranka, bo imela 234 poslanec; socialistična stranka 67; komunistična stranka 41; krščanska demokratska stranka 33; neodvisna 17; neodvisni republikanci, pristniki de Gaulleja 33; radikalni in levi center 44; združena socialistična stranka 2; republikanski center 1. De Gaullovi pristniki bodo v novi zbornici, ki šteje 480 poslancev, imeli 270 poslancev. Na volitvah so mnogo izgubili sredinske stranke, medtem ko ostajajo socialisti in komunisti še močni. Prav se strani pričakuje De Gaulle v parlamentu najhujši odpor. Zaradi oslabitve sredinskih strank se v Franciji ustvarjata dve fronti, leva in desna. Le Monde izraža željo, da bi de Gaulle ostal zmeren ter se otrese vpliva ljudi, ki mu sledijo samo iz koristolovstva, sicer bi lahko zasel v fašizem.

KANCLER ADENAUER SE PRIPRAVLJA NA UMIK. Vladna kriza, ki jo je izzvala zadeva s tednikom «Der Spiegel», se bo verjetno končala z velikimi spremembami v vodstvu zahodnonemške države. Vojni minister dr. Strauss, ki ga je večkrat napadel «Der Spiegel», in je med preiskavo zaradi odkrivanja vojaških tajnosti dal zapretil več uradnikov tega lista, je med zadnjimi volitvami na Bavarskem se utrdil svoj položaj in dr. Adenauer ga ni mogel kar tako odstraniti iz vlade. Zato je prišlo do prave vladne krize. V dosedanji vladi so sodelovali s KD liberalci, ki jih vodi E. Mende, nova vlada pa naj bi bila koalicijska, v kateri bi bili zastopani tudi socialisti in demokrati. To željo je izrazil glavni odbor krščanske demokratske stranke. Takšna vlada bi lahko uspešno vodila državo v primeru Adenauerjevega odhoda. Kancler naj bi tudi imenoval svojega bodočega naslednika. Dr. Adenauer ne obvlada več popolnoma svoje stranke, njen predsednik J. K. Dufhues, pristaja političnega čiščenja in obnove, pridobiva na moči. Novo vlado bo po vsej verjetnosti sestavljal zopet dr. Adenauer, vendar naj bi ta bila prehodna.

AVSTRILJA SE ZOPET OBRNE NA OZN? Najnovejši nastop bivšega državnega podtajnika za zunanje zadeve Gschntzerja si nekateri italijanski poročevalci razlagajo tako, da se bo Avstrilja verjetno zopet obrnila na OZN zaradi Južne Tirolske. V svojih izjavah je bil Gschntzer zelo oster. Italijo je obtožil, da uporablja taktiko odlašanja, v resnici pa ne naredi ničesar, da bi prišlo do rešitve. Avstriljci so se med sedanjem OZN pokazali popustljivi, tako Italijani so zopet odložili pogajanja z Avstriljo, ki bi morala biti 7. novembra v Salzburgu. Avstriljcem sicer ni treba potnega lista za potovanje v Italijo, toda italijanska policija je sestavila «crno listo» Avstriljcev. Gschntzer zahteva za Južno Tirolsko priznanje popolne avtonomije, vendar obseja uporabo nasilja.

KORISTNI RAZGOVORI MED JUGOSLAVIJO IN POLJSKO. O obisku poljskega zunanjega ministra Rapackega je bilo objavljeno uradno sporočilo. Razgovori so potekali v prijateljskem ozračju in v duhu vzajemnega razumevanja, pravi sporočilo. Ugotovljen je bil koristen razvoj prijateljskega sodelovanja med obema državama, usmerjenima k skupnim smotrom — socializmu in miru. Zadnja leta je sodelovanje doseglo širok obseg in raznovrstne oblike na gospodarskem, kulturnem in znanstvenotekničnem področju. Razgovori so bili zelo koristni in plodni, pokazali so, da so dane možnosti za nadaljnjo krepitev sodelovanja obeh držav na mednarodnem tržišču.

PO VOLITVAH NA KOROŠKEM SKEM. Pri parlamentarnih volitvah na Koroškem je ljudska (katoliška) stranka prejela 94.639 glasov (1.1958.88.17), socialistična stranka 137.283 (136.987) in bivši nacisti 34.544 (36.687). Obe največji stranki sta glede števila glasov napravili večji je bil napredek krščanskih demokratov. «Slovenski vestnik» je v imenu Zveze slovenskih organizacij na Koroškem svetoval Slovincem, naj volijo socialiste. «Naš tednik — kronika», pa v imenu Narodnega odbora, naj volijo krščanske demokrate. «Slovenski vestnik» je pisal, da ni krščan, demokratska stranka doslej ničesar naredila za Slovence, medtem ko je «Naš tednik — kronika», glasilo Narodnega odbora, povabil Slovence, naj volijo krščanske demokrate. Zanimivo je pri tem, da so italijanski železarji zavzeli na sprotno stališče. V neki svoji noti je namreč Združenje italijanskih železarskih industrijcev te dni izjavilo, da objektivni položaj na mednarodnem in notranjem (v okviru jeklarske skupnosti) trgu z železarskimi odpadki ni opravičuje takšnih pobud. Danes so cene teh odpadkov na svetovnem trgu znatno nižje od tistih, ki veljajo v notranjosti. Premogovne in jeklarske skupnosti. Ljudi ni verjetno, da bi cene v prihodnjih nekaj letih nazadovale. Povpraševanje po odpadkih je v državah članicah skupnosti še vedno zelo živahno. Zaradi tega mora skupnost celo uvažati odpadke iz tujine. Tako je leta 1958 uvozila 2,3 milijona ton takih odpadkov, leta 1959 1,2 milijona, leta 1961 pa 2,2 milijona ton. V svojem poročilu izraža Združenje italijanskih železarskih industrijcev mnenje, da so v Holandiji, Belgiji in Zahodni Nemčiji danes povod za takšno uradno pobudo dolgaletna gospodarska skupina, katerih koristi se ne jemljejo z interesi Premogovne in jeklarske skupnosti.

MEDNARODNA TRGOVINA

VELIKA PROIZVODNJA IVERIC V AVSTRILJI

Zmogljivost avstrijskih tovarnih pisov v letu 1962 je dosegla 15.000 do 18.000 kubičnih metrov na mesec. Tovarne ne izkoriščajo popolnoma svoje zmogljivosti, tako da znaša proizvodnja 11.000-12.000 kubičnih metrov na mesec. Poraba znana letos približno 8.000-9.000 kubičnih metrov na mesec (lani 7.500). Mnogo podjetij dela za zalogo, seveda nastaja pri tem vprašanje prostora. Da bi se odkrivali velikih zalog, prodajajo nekatere tovarne iverice po 10-20 odstotkov izpod proizvodnih stroškov. V poslovnih krogih računajo, da se bo potreba po ivericah kmalu povečala. Avstrijske tovarne bodo kljub temu lahko popolnoma izkoriščale svoje zmogljivosti šele čez nekaj let. Nekaj teh tovarn je hotelo ustanoviti kartel ter ga registrirati. Oblasti so ta poskus zavrnile, ker je izven kartela ostala večina proizvajalcev. Računajo, da je danes proizvodnja iveric že za 20.000 kubičnih metrov preseljena potrebe. Proizvajalci menijo, da se bo povečal izvoz iveric predvsem v države Evropske gospodarske skupnosti. Upati je tudi, da bo švica odstranila ovire avstrijskemu uvozu.

BRAZILSKA KAVA IN ITALIJSKI TRG

Te dni je dopotoval v Milan dr. J. M. Teixeira Ferraz, ravnatelj «Instituto Brasileiro do Cafe», ki namerava navezati se na italijanski uvozniki nove stike za povečanje brazilskih dobav kave. Razgovori med brazilskimi odposlanci in domačimi gospodarstveniki so bili te dni tudi v Trstu, kjer posluje, kakor znano, veliko stalno skladišče brazilske kave. Razgovori pa so se v našem mestu nanašali tudi na možnost, da bi poleg skladišča za kavo postavili tudi stalno skladišče brazilskega lesa (vrste Pinho de Paraná). To vprašanje ni novo, saj je bilo predmet razgovorov že lani in predlanskim. Do ustanovitve skladišča ni prišlo v prvi vrsti zaradi tega, ker bi bila cena takšnega lesa zaradi visokih brodarin nekonkurenčna.

POLJAKI ČISTILJO SVOJA PODJETJA

Vrhovna poljska nadzorna zbornica je objavila poročilo o svojem delovanju v preteklem tromesečju. Pregledala je 1730 podjetij in trgovin. Pri 800 podjetjih je ugotovila utajno davkov, pri 247 tativne, pri 90 tihotapljenju deviz in pri 40 carinskih prekrških. Proti 279 osebam je uvedla sodni postopek.

UVOZ ŽIVINE IZ JUGOSLAVIJE

Ministrstvo za zunanjo trgovino je izdalo dovoljenje za uvoz 85 glav goveje živine v okviru obmejnega trgovine med Tržaškim ozemljem in sosednimi jugoslovanskimi področji, in 25 glav goveje živine v okviru trgovine med Gorškimi in sosednimi področji. Živina mora imeti še vse mlečno zobjevje.

ITALIJSKO GOSPODARSKO ODPOSLANSTVO V BOLGARIJI

Te dni je dopotovalo v Bolgarijo odposlanstvo italijanskih gospodarskih izvedencev, za katero je dalo pobudo ministrstvo za zunanjo trgovino. V odposlanstvu so predstavniki

litvah na Koroškem je ljudska (katoliška) stranka prejela 94.639 glasov (1.1958.88.17), socialistična stranka 137.283 (136.987) in bivši nacisti 34.544 (36.687). Obe največji stranki sta glede števila glasov napravili večji je bil napredek krščanskih demokratov. «Slovenski vestnik» je v imenu Zveze slovenskih organizacij na Koroškem svetoval Slovincem, naj volijo socialiste. «Naš tednik — kronika», pa v imenu Narodnega odbora, naj volijo krščanske demokrate. «Slovenski vestnik» je pisal, da ni krščan, demokratska stranka doslej ničesar naredila za Slovence, medtem ko je «Naš tednik — kronika», glasilo Narodnega odbora, povabil Slovence, naj volijo krščanske demokrate. Zanimivo je pri tem, da so italijanski železarji zavzeli na sprotno stališče. V neki svoji noti je namreč Združenje italijanskih železarskih industrijcev te dni izjavilo, da objektivni položaj na mednarodnem in notranjem (v okviru jeklarske skupnosti) trgu z železarskimi odpadki ni opravičuje takšnih pobud. Danes so cene teh odpadkov na svetovnem trgu znatno nižje od tistih, ki veljajo v notranjosti. Premogovne in jeklarske skupnosti. Ljudi ni verjetno, da bi cene v prihodnjih nekaj letih nazadovale. Povpraševanje po odpadkih je v državah članicah skupnosti še vedno zelo živahno. Zaradi tega mora skupnost celo uvažati odpadke iz tujine. Tako je leta 1958 uvozila 2,3 milijona ton takih odpadkov, leta 1959 1,2 milijona, leta 1961 pa 2,2 milijona ton. V svojem poročilu izraža Združenje italijanskih železarskih industrijcev mnenje, da so v Holandiji, Belgiji in Zahodni Nemčiji danes povod za takšno uradno pobudo dolgaletna gospodarska skupina, katerih koristi se ne jemljejo z interesi Premogovne in jeklarske skupnosti.

PAPEŽ JANEZ XXIII ZBOLEL. Najprej je neki francoski list sporočil vest, da je papež zbolel. Prvi trenutek je bila vest sicer zanikana, pozneje pa je bil k papežu poklican njegov osebni zdravnik. Listi poročajo iz Rima, da trpi papež za boleznijo, ki napade navadno stare ljudi. V zadnjem času je tudi nekoliko hušljav, vse pa kaže, da za zdaj ne bo potrebna operacija.

Razvoj turizma

Hotel «Lev» v Ljubljani

Novi hotel «LEV». Trinajst nadstropna mogočna hotela stavba v prostorskem trikotniku Praterova — Gosposvetska — Vošnjakova je v sklepnih fazi gradnje. Slovesno jo bodo odprli prihodnje leto, verjetno 29. novembra. Prenočitvena zmogljivost bo 420 postelj, sedežna 1100. Predračun znaša 1.442.800.000 din. Novi hotel bo kategorije A. V določenem traktu bo mogoče spajanje dveh sob in apartmanov. Hotelskim gostom bosta v vsaki sobi na voljo radio in telefon, v vzhodnem traktu bo mogoče celotni priključek na televizijski aparat. Posebno privlačnost novega hotela je lego neposredno ob magistralski Gorlenška — Ljubljana — Postojna — Koper (ali Trst) bo vrhinja obsežna terasa, kjer bodo lahko pristajali helikopteri; to bo posebnega pomena glede na novo sodobno letališče pri gorlenški vasi Brčini, oddaljeni le 30 km od Ljubljane.

OKREPILI BODO ŽELEZNIŠKE ZVEZE Z REKO. Jugoslovanske državne železnice bodo na željo številnih tujih turističnih agencij okrepile sedanje zveze z Reko. Tako na primer bo sedanji brzi vlak, ki povezuje enkrat na teden Reko in Dunaj, od 1. junija do 30. septembra 1963 vozil vsak dan. V tej zvezi bi omenili, da bo prav konec marca prihodnjega leta pranehal obratovati brzi vlak «Miramar», ki vozi vsak dan na relaciji Trst-Dunaj. Do Reke bo podaljšana tudi turistična zveza Dortmund-Muenchen-Ljubljana.

RAZMAH TURIZMA V ROVINJU. V pretekli turistični sezoni je prišlo v Rovinj 37.481 turistov, lani pa 33.953. Tujih

turistov je bilo 15.615, lani 10 tisoč 852. Število prenočitev se je dvignilo od 334.101 na 365.914; število prenočitev tujih turistov je znašalo 135.898, lani 97.021. Valutni priliv je dosegel 210 milijonov 472.000 dinarjev. Razmah turizma v Rovinju nam še bolj pokaže primerjava s položajem pred 10 leti. Tedaj je prispelo v Rovinj 2.572 turistov, med temi 31 tujcev, število prenočitev je znašalo 23.280. Rovinj razpolaga danes s 5681 ležišč, toda samo 795 teh je v hotelih, to je komaj 14 odstot, ostala so v raznih domovih in kampingih, 1800 jih je v zasebnih sobah. Letos nameravajo vložiti 778 milijonov dinarjev za turistične naprave, med temi predvsem za gostinske obrate. Pripravili bodo 382 novih ležišč. Podjetje «Autocamps» bo vložilo za graditev novih gostinskih obratov 400 milijonov, tako da bo na razpolago 232 novih postelj. Na otoku Katarini bo podjetje «Jadransko» zgradilo nov hotel z zmogljivostjo 150 ležišč.

OBISK ZDRAVILIŠČ NARASČA. Na mednarodnem zborovanju v Baden-Badenu ki je bilo posvečeno razvoju in obiski zdravilišč, je bila udeležena izredno velika. Zastopani je bilo 24 držav, ki so odoslale 368 predstavnikov. Največ teh je bilo iz Nemčije, nato iz Francije, Italije (30), Švice, Jugoslavije (17), Avstrije (16), Češkoslovaške itd. Prečitanih je bilo kar 100 strokovnih referatov. Ugotovili so, da se je število gostov, ki jih pošiljajo v zdravilišča, razne ustanove zelo dvignilo. V Zahodni Nemčiji je danes takšnih postov 53 odstot, v Avstriji 58 odstot, a na Češkoslovaškem vilo obiskovalcev zdravilišč kar petotično. Izdatki za osebje v zdraviliščih nenehno naraščajo. V Zahodni Nemčiji so se lani sukali med 34 in 57 odstot (vseh izdatkov), pred dvema letoma pa še med 27 in 45 odstot, v Avstriji lani med 28 in 51, v Švici med 27 in 29, v Izraelu 27 odstot, kar 90 odstot; zasebnih gostov, ki prihajajo na lastno pobudo, je čedalje manj.

Prodaie z nagradami

Minister industrije in trgovine Colombo je v parlamentu pojasnil, kako bo urejeno v bodoče (od 1. maja 1963 dalje) podeljevanje nagrad kupcem določenih predmetov. Nagrada, ki ne sme presegati 10 odstotkov prodajne vrednosti prodanega blaga, lahko obstoji iz premičnega predmeta (izključen je denar in obveznice). Kupec bo imel vedno pravico zahtevati, da namesto objuljenega nagrade dobi enakovredno količino nakupnega blaga. Prodajalci bodo smeli deliti takšne nagrade le, če imajo prodajno dovoljenje za predmete nagrade; sicer pa bo morala trdka, ki deli te nagrade, sama poskrbeti za dostavo pripadajoče nagrade kupcu njenih proizvodov.

JADRANSKO MORJE — SEVERNA AFRIKA
Proga Trst — Spanija — Severna Afrika — Maroko — Eilat (Eilat) — dvestredna
Proga Trst — Severna Afrika — joint service treh družb (agent D'Adda), desetredna
Proga Trst — Malta — Tunis — Tripolis
 «Bos» (agent Bos), desetredna
Direktna proga Trst — Severna Afrika
 «Arvis» iz Barija (agent Sperco), vsaki 40 dni
Brza trgovinska proga Trst — Severna Afrika
 «Medships» (agent Audoly), petnajstredna
JADRANSKO MORJE — PERZIJSKI ZALIV
Direktna proga Trst — Perzijski zaliv
 «Armamento Lauro» (agent Adria Lines), petnajstredna
Proga Trst — Perzijski zaliv
 «Mediterranea» — Gulf Line», podjetje Jugolinija (agent Marittima Finanziaria), mesečna
JADRANSKO MORJE — INDIJA — PAKISTAN — CEYLON
Trgovinska brza Jadransko — Trensno morje — Indija — Pakistan — Bengalski zaliv
 «Tržaški Lloyd», mesečna
Proga Jadransko morje — Indija — Pakistan — Burma
 «Jugolinija» (agent Marittima Finanziaria), mesečna
Trgovinska proga Trst — Egipt — Rdeče morje — Indija — Pakistan
 «Arab Navis» (agent Amat)
Redna proga Pakistan — Indija — Jadransko morje
 «India Steam Nav.» (agent Adriatic Shipping), mesečna
JADRANSKO MORJE — DALJNI VZHOD
Brza trgovinska proga Jadransko morje — Trensno morje — Daljni vzhod
 «Tržaški Lloyd», mesečna
Ekspressna proga Jadransko morje — Ceylon — Indonezija — Hong-Kong
 «Jugolinija» (agent Marittima Finanziaria)
Brza proga Jadransko morje — Daljni vzhod
 «Jugolinija», mesečna

Razmah jugoslovanske mornarice

Po obsegu skupne tonaže je jugoslovanska trgovinska mornarica na 19. mestu med svetovnimi ladjevji nekako na isti ravni kakor ruska. V Jugosloviji je zdaj 24 pomorskih podjetij, ki so na dan 30. aprila letos razpolagala skupno s 361 ladjami (podatki ne obravnavajo ladij s tonazno manj kot 100 brt) s skupno bruto tonažo 890.987 ton ali z neto tonažo 519.612 ton. Nosilnost vseh ladij skupaj znaša 1.284.031 ton. Jugoslovanske trgovinske ladje lanko sprejmejo 29.895 potnikov. Najmočnejše podjetje je Jugoslovanska linijska plovidba (Jugolinija) s sedežem na Reki. Podjetje šteje 40 ladij z skupnim 184.178 brt oziroma 272 tisoč 632 ton nosilnosti. *Spusna plovidba* s sedežem v Piranu šteje 16 ladij z skupnih 112.695 brt (156.722 ton nosilnosti); *Atlantska plovidba* iz Duveroni ka razpolaga s 15 ladjami z skupnih 99.705 brt (oziroma 150 tisoč 488 ton nosilnosti); *Karverska plovidba* z Reke šteje 13 ladij z skupnih 49.820 brt (117.000 ton nosilnosti); *Obalna slobozna plovidba* s sedežem v Splitu razpolaga s 16 ladjami za skupnih 50.761 brt (43.492 ton nosilnosti); *Jadranska linijska plovidba* z Reke (Jadrolinija) šteje 69 ladj z skupnih 31.504 brt (11.063 ton nosilnosti); *Jugoslovanska tankerska plovidba* (Zadar) ima 19 ladij za skupnih 109.480 brt (159.817 ton nosilnosti); *Prodavnica za pomorski sektor* z *darstvo* (Hercegnovi) šteje 8 ladij za skupnih 5.814 brt (10.575 ton nosilnosti); *Lošinski plovidba* z Maleca Lošinja šteje 26 ladij za skupnih 6.899 brt (8.810 ton nosilnosti); sledijo *Jugoslovanska oceanska plovidba* s 13 ladjami (84.523 brt, 129 tisoč 629 ton nos) *Jugoslovanska slobozna plovidba* iz Ploča s 3 ladjami (21.650 brt, 31.970 ton nos); *Obala plovidba* iz Splita s 4 ladjami (27.961 brt, 43.408 ton nos); *Obalna plovidba* z Vela Luka z Velebičite z 10 ladjami (1.124 brt, 1.710 ton nosilnosti); *Brodosna* iz Splita z 8 plovlji (med temi slovi: *Veli Jože*) (24.261 brt; 35.878 ton nos); *Slobodna plovidba* iz Šibenika z 12 ladjami (82.424 brt;

Skoraj osemdeset prog vodi iz Trsta v svet

JADRANSKO MORJE — SREDNJA AMERIKA — MEHIŠKI ZALIV
Trgovinska proga Jadransko morje — Trensno morje — Srednja Amerika — Severni Pacifik
 «Italia», mesečna
Proga «Creola»
 «Navigazione Alta Italia» (agent Guina), petnajstredna
Proga Srednja Amerika — Jadransko morje
 «Lykes Bros» (agent Ellerman et Wilson), dvajsetredna
Proga Jadransko morje — Mehiški zaliv
 Podjetje «Kvarnerska plovidba» (agent Mediterranean), vsaki 25 dni
Proga Jadransko morje — Srednja Amerika — Mehiški zaliv
 «Oceanska plovidba» (agent Audoly), mesečna
JADRANSKO MORJE — JUŽNA AMERIKA
Trgovinska proga Jadransko morje — Trensno morje — Brazilija — Plata
 «Italia», mesečna
Proga Jadransko morje — Južna Amerika
 «ELMA» (agent Ellerman et Wilson), dvajsetredna
Proga Trst — Južna Amerika
 joint service družb Svenska Orient Line in Greek South American Line (agent Tripovich), mesečna
Proga «South American Lines»
 «Jugolinija» (agent Marittima Finanziaria), mesečna
Direktna proga Brazilija — Trst
 «Lloyd Brasileiro» (agent Tripovich), mesečna
Proga Brazilija — Vzhod —

Trst — Brazilija
 «Lloyd Brasileiro» (agent Tripovich), mesečna
PROGA OKOLI SVETA
Proga «Round the World»
 «Splošna plovidba», (agent Mediterranea), mesečna
POMORSTVO
LADJE SPLOŠNE PLOVBE
 Motorna ladja «Bled» je 22. novembra priplula v Ankonu, od tod pa je nadaljevala pot v Benetke, Trst in Split; motorna ladja «Bohinj» je 22. novembra pristala v Santosu, od koder jo pot vodi v Montevideo in Buenos Aires; motorna ladja «Bovec» je 18. novembra odplula z Reke za Las Palmas, Conakry, Abidjan, Lome, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires.
NAPOVEDANE LADJE JUGOLINIJE
 (Odhodi iz Trsta)
Proga Jadransko morje, Indija, Pakistan: «Romanija» 10/12.
Proga Jadransko morje, Pakistan, Japonska: «Primorje» 15/12.
Proga Jadransko morje, Perzijski zaliv: «Učeka» 25/12.
Proga Jadransko morje, Severna Evropa: «Sloboda» 1/12.
 (Prihodi v Trst)
 «Nikola Tesla» iz Tg. Mani 5/12, «Učeka» iz Indije in Vzhodnega Pakistana 6/12, «Trebjine» iz Združenih ameriških držav in Kazablanke 7/12.

Gospodarsko pismo iz Jugoslavije

(Nadaljevanje s 1. strani)

razkuževanje, dozorevanje in podobno. Promet narašča in bo še naraščal, saj bo poleg vsega pravi Koper dobil med prvimi pristojo cono. Računajo, da bo letošnji promet presegel 300 tisoč ton, kar za druga pristanišča ne pomeni posebne konkurence, čeprav za naprej tudi tega ni moči malovaljevati.

Glede železniške zveze smo že poročali, da bi letos morali začeti z začasnimi deli, a je bilo vse to odloženo. Vzrok temu je v prvi vrsti v pomanjkanju sredstev, deloma pa tudi v tem, ker se ni bilo najboljšega načrta in tudi ne tistega, ki bi finansiral začetna dela v zvezi s trasiranjem. Seveda s tem ni rečeno, da je delo na tem področju zaspalo, temveč nasproti: ko bodo rešena vsa omenjena dela, bo zveza v celoti izvedena in izključeno, da jo bodo gradile mladinske brigade.

Premalo prostora za ladjedelnice

Kot drugo smo ne glede na pomen omenili piransko ladjedelnico, ki je stisnjena v ozek pas ob obali med Piranom in Portorožem, pa vendar gradil zlasti za tujino razne ladje in se sedaj ustvarja znatne dohodeke. Ladjedelnice gradit manjših objektov, ki jih sicer velike ladjedelnice ne prevzemajo in to s takim uspehom, da ima vedno več narodil. Pri tem se je re-

ba samo čuditi, kako vse to zmore, ko ima zlasti glede prostora zelo neugodne pogoje in ni redko da kljuni ladji, ki jih grade v tej ladjedelnici štrle na cesto. Zato lahko računamo, da bo ta ladjedelnica kmalu začela iskati boljši in večji «življenjski» prostor.

Končno še o turizmu. Ta se je razmahnil v koprskem okraju zlasti v zadnjih letih, da pri tem sploh ne omenjamo prometa v zvezi z obmejnimi sporazumi, ki ga tudi štejejo za turizem. Danes predstavlja zlasti obalno območje eno samo turistično območje, kjer je bilo zgrajenih že mnogo novih objektov in kjer je za prihodnje leto predvidenih nekaj milijard novih sredstev v ta namen. Pri tem niti ne omenjamo Postojne, Škocjanskih jam in drugih krajev, ki tudi predstavljajo osnovo za turizem. Pri tem je najbolj značilno, da zlasti turisti iz tuje vedno bolj prihajajo v te kraje, posebno z bolj severnih dežel, ker jim klima na tem območju najbolj prija. Tako je za prihodnje leto, kot govore poročila, skoro vse oddano za tuje goste in dogaja se, da morajo posamezna gostinjska podjetja že odklanjati tuja naročila.

V nekaj letih bo koprski okraj že tako izpopolnil turistične objekte in naprave, da bodo odovarjale tudi najbolj razvitem gostom in zato lahko pričakujemo, da bo turizem po svojem gospodarskem pomenu takoj za industrijo in nekaterimi drugimi dejavnostmi.

BANKA
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 SPA - DD.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
 GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 100.000.000
 TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
 TELEFON ŠT. 38-101, 38-045 BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

SK POHIŠTVO
SLOVENIJALES - KOOPERATIVA
IZVOZ IN UVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV
 LJUBLJANA - BEETHOVNOVA 11
 odpira novo trgovino na Gospodarskem razstavišču v hali B na Titovi cesti, v kateri vam nudi bogato izbiro kvalitetnega pohištva, zaves in preprog - Vabimo vas na ogled stalne razstave!
izvažamo: mehek in trd žagan les, gozdne proizvode, lesno galanterijo, fino in serijsko pohištvo
 Telefon: 23-930 do 23-939 Telex: 03-112, 03-138

Večja podražitev kakor prejšnja leta

Italijanski gospodarstveniki v zadnjem času mnogo razpravljajo o zvišanju proizvodnih stroškov, cen in plač ter življenjskih stroškov v letošnjem letu. V svojih razpravah prihajajo do zaključka, da se proizvodni stroški pa tudi cene letos hitreje dvigajo kakor lansko leto, ko je bila ustajenost na pridobitnem področju mnogo večja.

V turinskem dnevniku La Stampa je Ferdinando Di Felizio sestavljal lestvico o gibanju cen na debelo, na drobno, življenjskih stroškov in cen delovne sile ter jih primerjal s položajem v lanskem letu. Ti podatki veljajo po večini za položaj ob koncu septembra 1962 v primerjavi s položajem septembra 1961.

Pisec navaja razliko (podražitev) v odstotkih, in sicer najprej med letom 1962 in 1961, nato pa še razliko med letom 1961 in 1960.

	1962	1961
Cene na debelo	+ 3,8	-
Cene kmetijskih pridelkov	+ 10,3	+ 0,2
Cene industrijskih proizvodov	+ 1,9	+ 0,2
Cene potrošnih blaga	+ 5,2	+ 2,2
Življenjski stroški	+ 6,5	+ 3,2
Delavske plače	+ 8,8	+ 4,9
Cena delovne sile		
Elek. ind.	+ 18,6	+ 10,6
Kem. ind.	+ 8,9	+ 14,3
Grab. ind.	+ 22,1	+ 8,9

Leta 1961 so ostale cene na debelo neizpremenjene v primerjavi s prejšnjim letom. Še več, pokazala se je celo težnja za zmanjšanjem; v zadnjih 12 mesecih pa so se povišale skoraj za 4 odstotke. Ta pojav je toliko bolj značilen, ker so cene na mednarodnem trgu ustajale.

Cene kmetijskih pridelkov so letos napredovale za 10 odst., industrijskih pa samo za 2 odstotka. Razume se, da zvišanje cen na debelo vpliva tudi na razvoj cen na drobno. Letos so življenjski stroški močno napredovali (6,5 odst.), medtem ko so od leta 1960 do leta 1961 poskočili samo za 3,2 odstotka.

Pisec opozarja na podražitev delovne sile, ki vpliva na cene raznih proizvodov. Povišanje cen kmetijskih pridelkov vpliva neposredno na življenjske stroške. Clankar opozarja, da je potrebna v gospodarski politiki velika previdnost, da ne bi zasli v inflacijo.

Socialni ZITRINKI

PLAČE TAJNIC V TURINU. V tem velikem italijanskem industrijskem mestu imajo navado, da obhajajo tudi praznik «tajnic», ki so nameščene v ravnateljstvih raznih velikih podjetij, pa tudi v pisarnah prostih poklicev. Ta dan jih obdarujejo z raznimi darili in se jih kakorkoli spominjo. Gre za dve vrsti tajnic. Prve so bolj izobražene in so tajnice ravna teljev velikih podjetij ter so na delu že tako izurjene, da v silo lahko nadomestijo celo ravnatelja. Navadno znajo po avali tri jezike, stenografijo, trgovski depisništvo in podobna pisarniška pravila. Te so približno s svojo izobrazbo tudi dobro plačane (100 do 150.000 lir na mesec). Toda takšnih je prav malo. V Turinu je danes okoli 6.000 drugačnih tajnic. Te morajo delati 8-10 ur na dan in so zaposlene pri advokatih, zdravnikih, inženirjih in drugih svobodnih poklicih. V vsem Piemontu je takšnih tajnic okoli 9.000. Za svoje delo ne prejema nič več kakor 20.000 do 25.000 lir na mesec.

KAM ODHAJAJO IZSELJENCI. «La Regione», list ki je nedavno začel izhajati v Trstu in se bavi v prvi vrsti vprašanji samoupravne dežele Furlanija - Julijska krajina, razpravlja o vprašanju izseljevanja pod zgočim naslovom «Beg v tujino je hujši kakor rak». Poslanec V. Marangone je med

svojim govorom o tem vprašanju v rimskem parlamentu dejal, da so tisoči in tisoči Furlanov postali državljanji sveta». Navedel je primer svoje družine: dve njegovi sestri in en brat so na Angleškem, ena sestra v Parizu, njegovi strici po očetu v Buenos Airesu, Chicagu in v Milanu. Sorodnike drugega kolena ima v Saudovi Arabiji, v Avstraliji, v Kanadi in v drugod po svetu. On sam je bil rojen v Nemčiji od italijanskih staršev. Iz Furlanije (vštevši Beneško Slovenijo) odhaja 40 odst. izseljencev v Svičo, 25,30 odst. v Nemčijo (in sicer vedno več), 20,25 odst. v Francijo, drugih 10 odst. v razne države.

Trgovska misija ZDA v Italiji

Kot smo že poročali, je prišla v Italijo posebna trgovska misija ZDA, sestojeca iz dveh državnih funkcionarjev in petih poslovnih ljudi. Njen namen je obiskati glavna italijanska in industrijska središča, kjer hočejo seznaniti krajevne trgovske zbornice in strokovna združenja s sodobno ameriško industrijsko proizvodnjo. Odposlanstvo, ki je do sedaj obiskalo Neapelj, Rim in Bologno, ne sklepa kupčij, pač pa razdeljuje posebno brošuro, v kateri je zbranih 600 predlogov za sklenitev poslov. Odposlanstvo ZDA so zapustili Milan po devetdnevem obisku ter odšli v Turin, nato pojejo v Genovo, kjer bodo zaključili 11. decembra svojo poslovno turnejo po Italiji. Podjetja in posamezniki, ki se zanimajo za predlagane posle (nakup in prodaja industrijskih proizvodov), se lahko obrnejo po informacije na trgovski urad konzulata ZDA v Trstu.

Koncili prinašajo tudi zaslužek

Trident ni bil slučajno izbran za sedež Tridentinskega koncila. Nemški stanoviti bili radi, da bi bil koncil v nekem nemškem mestu, da bi na koncilu ne prevladali italijanski vplivi. Cerkev pa se je bala, da bi koncil v nemškem mestu ne zašel pod vpliv reformacije, ki jo je koncil imel nameno obsoditi. Trident je bil nekako na robu Italije in na vratih Nemčije, zato so se končno odločili za nj.

Trident je šel takrat (koncil se je začel decembra 1545 ter je zasedal v treh obdobjih - 1545-47, 1551-52 in 1562-63) okoli 6.000-8.000 ljudi. Nastanitev udeležencev v tako majhnem mestu ni bila lahka zadeva, kakor je na primer danes za dvomilijonsko mesto Rim. Povprečno se je tridentinskega cerkvenega zbora udeleževalo 200-300 preletov. Se ko je bilo leta 15-2 na koncilu 179 skofov, je število njihovega pomožnega ožebja doseglo 1.679 oseb. Mnogi gostilničarji so si pomagali s tem, da so svoje uslužbence pošiljali spat daleč v okolico, da bi lahko sprejeli nove goste. Zgodovinarji pripovedujejo, da so najemnine v Tridentu tedaj silno poskočile. Nemški zgodovinar Johannes Sleidanus je plačeval v neki gostilni za vnočiče in hrano 12 zlatih goldinarjev na teden. S tem denarjem je takrat srednja obrtniška družina lahko živela dva meseca. Tridentinci so torej s koncilom dobro služili, vendar pripovedujejo zgodovinarji, da so znali še bolj izkoristiti cerkvene zbornice meščani Bazila in Kostance; o Tridentincih piše Spanec Vega, da so bili «človeški», «spodobni» in «vljudni»; postregli so z dobrim kruhom in vinom.

Mesa, rib, masla in sira, kakor tudi sadja in vina, je bilo že v tistih časih na Tridentinskem dovolj, ni pa bilo kršne moke, pa tudi ne dovolj krme za konje. To so morali uvažati iz Bavarske in Italije (iz cerkvene države). Iz te je tedaj odplula z žitom natovorjena ladja, in sicer iz Ankone, nato nadaljevala pot po Jadranskem morju do izliva Padane in po Padu in Minciu do

Kdo bo hitrejši - cesta ali železnica?

Nedavno posvetovanje predstavnikov ministrstev prometa in javnih del z zastopniki prevoznih podjetij je pokazalo, da cestni prevozi ljudi in blaga zavzemajo iz dneva v dan večji pomen tako v notranjem kot tudi v prekomernem prometu. Izrednega pomena je vprašanje avtomobilskih cest in zlasti njihov vpliv na tujski promet. Resnica je, da so zaradi novih modernih avtocest zelo prizadeti mnogi manjši kraji. Kajti te ceste tečejo od meja skozi poglavitna mesta Italije: Turin, Genova, Milan, Bologno, Firenze, Rim, Neapelj in nekatera druga živila iz Južne Italije je bil povisek nekoliko manjši. Če bi prišlo sedaj do ponovnega zvišanja, bi bile železniške tarife v področju letu za 30 odstotkov višje v tovrstnem, od 20 do 40 odstotkov pa v tovrstnem. Evren dvoma je, da takšni poviseki neoposredno vplivajo na podražitev življenjskih potrebščin, zlasti množičnega blaga (žita, krompirja, zelenjave, sadja, kurjave itd.), in s tem prizadeva največjo škodo pasivnim predelom. Neugodne posledice pa bo imela ta podražitev tudi na mednarodno izmenjavo in tranzit, ki sta silno občutljiva prav pri prevoznih tarifah. Tudi tujski promet bo občutil ta ponovni dvig cene železniške vozovnice. Obenem pa je pričakovati, da bodo sorazmerno dvignili tudi cene prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu.

Združenje italijanskih industrijev (Confindustria) je v tej zvezi sporočilo, da bo naredilo kar je v njegovi moči, da bi preprečilo izvedbo te namere, kajti povisek železniških tarif pomeni povisek proizvodnih stroškov industrije in nadaljnji korak k inflaciji. Glede tarif za prevoz potnikov kaže, da ne bo medministrski odbor za cene dovolil nobenega poviška pri abonmajih za delavce, uslužbence in dijake.

Tudi ptice in mačke ženejo industrijo

V večini zahodnih držav se čedalje bolj uveljavlja prehrabna industrija za pičo hišnim ljubljencem: pticem, psom, mačkam, in še raznim drugim redkejšim živalskim vrstam. Velikanska sredstva vlagajo predvsem za reklamo v radijskih in televizijskih oddajah za najboljše pičo. Razpisujejo velike nagrade kupcem raznih prehrabnih proizvodov za človekove živalske prijatelje.

V Evropi so glede gojenja psov in ptic na prvem mestu Angleži. Samo za pasjo hrano prodajo letno za dvajset milijonov funtov raznih proizvodov. Hitreje prodirajo samo mesnati proizvodi pred mešanici iz mesa in raznih žit. V Angliji imajo 3.500.000 psov in računajo, da bi se mogla zategadelj še razširiti prehranjevalna proizvodnja, saj pride sedaj na teden komaj 2 šilinga in šest peniljev prehrabnih stroškov na psa.

S tem v zvezi pa nastajajo novi problemi, ki ne kažejo, da bi povečanje proizvodnje lahko število psov pada, in če se redijo ljudje psa, imajo rajši manjše vrste, ker so pač sodobna stanovanja majhna. Daje se ljubitelji psov omejujejo na gojenje čistokrvnih (pedigree) pasemskih psov, za katere je še najboljša izbrana hrana komaj zadostna. Sveže meso in ocvirki so edino dopustni. Kot v človeško prehrano prodira tudi med pasje odjemalce konservirana hrana v pločevinastih skatlah, posebno pri novih čistostnih pripravkih.

Na področju hrane za mačke se razvija huda podobna borba med proizvajalci dosedanjih hrane, ki je bila mešana z novimi proizvodi iz ribjega mesa. Seveda so novi mački recepti dosti dražji, ker ni riba niti v Angliji poceni. Nikdar pa ne bo mogoče v mačji prehrani doseči tistih količin kot v pasji. Mačke ne jedo dosti, niso tako požrešne kot psi, so izbirne in se rade posladkajo. Takšno hrano, kot jo imajo mačke, rade, je bilo poprej mogoče najti v kuhinjah ob pekihi, pa še je malo dišala. Zato pa je kot nalašč primerna nova mačja ribja krma v skatlah. Tudi za ptice se čedalje bolj pripravljajo piča v posebnih zavitkih in ne več samo seme, nasuto v papirnate vrečke. Še velike perspektive se odpirajo trgovini s pičo.

GLEDIŠČE UNIATSKIH SKOFOV V IZGNANSTVU

Petnajst uniatskih skofov, ki živijo v izgnanstvu, je na koncilu sprejelo resolucijo proti priključitvi ukrajinske uniatske cerkve k moskovskemu pravoslavnemu patriarhatu. Po njihovem mnenju nista prišla predstavnika ruske pravoslavne cerkve na koncil kot opazovalca iz verskih nagibov, pač pa iz političnih. Število ukrajinskih uniatovalov cenijo na 4.500.000; ti živijo v 4.400 farah.

Železnica se bo podražila

Po vesteh iz Rima ima vlada v načrtu znatno povišanje železniških tarif. Tako bi se za 15 odst. povišale v osebnem prometu, dočim bi se tarife tovornega prometa zvišale za približno 10 odstotkov; k zadnjim pa bo treba še pristeti večji pomen tako v notranjem kot tudi v prekomernem prometu. Izrednega pomena je vprašanje avtomobilskih cest in zlasti njihov vpliv na tujski promet. Resnica je, da so zaradi novih modernih avtocest zelo prizadeti mnogi manjši kraji. Kajti te ceste tečejo od meja skozi poglavitna mesta Italije: Turin, Genova, Milan, Bologno, Firenze, Rim, Neapelj in nekatera druga živila iz Južne Italije je bil povisek nekoliko manjši. Če bi prišlo sedaj do ponovnega zvišanja, bi bile železniške tarife v področju letu za 30 odstotkov višje v tovrstnem, od 20 do 40 odstotkov pa v tovrstnem. Evren dvoma je, da takšni poviseki neoposredno vplivajo na podražitev življenjskih potrebščin, zlasti množičnega blaga (žita, krompirja, zelenjave, sadja, kurjave itd.), in s tem prizadeva največjo škodo pasivnim predelom. Neugodne posledice pa bo imela ta podražitev tudi na mednarodno izmenjavo in tranzit, ki sta silno občutljiva prav pri prevoznih tarifah. Tudi tujski promet bo občutil ta ponovni dvig cene železniške vozovnice. Obenem pa je pričakovati, da bodo sorazmerno dvignili tudi cene prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu.

Tudi ptice in mačke ženejo industrijo

V večini zahodnih držav se čedalje bolj uveljavlja prehrabna industrija za pičo hišnim ljubljencem: pticem, psom, mačkam, in še raznim drugim redkejšim živalskim vrstam. Velikanska sredstva vlagajo predvsem za reklamo v radijskih in televizijskih oddajah za najboljše pičo. Razpisujejo velike nagrade kupcem raznih prehrabnih proizvodov za človekove živalske prijatelje.

V Evropi so glede gojenja psov in ptic na prvem mestu Angleži. Samo za pasjo hrano prodajo letno za dvajset milijonov funtov raznih proizvodov. Hitreje prodirajo samo mesnati proizvodi pred mešanici iz mesa in raznih žit. V Angliji imajo 3.500.000 psov in računajo, da bi se mogla zategadelj še razširiti prehranjevalna proizvodnja, saj pride sedaj na teden komaj 2 šilinga in šest peniljev prehrabnih stroškov na psa.

S tem v zvezi pa nastajajo novi problemi, ki ne kažejo, da bi povečanje proizvodnje lahko število psov pada, in če se redijo ljudje psa, imajo rajši manjše vrste, ker so pač sodobna stanovanja majhna. Daje se ljubitelji psov omejujejo na gojenje čistokrvnih (pedigree) pasemskih psov, za katere je še najboljša izbrana hrana komaj zadostna. Sveže meso in ocvirki so edino dopustni. Kot v človeško prehrano prodira tudi med pasje odjemalce konservirana hrana v pločevinastih skatlah, posebno pri novih čistostnih pripravkih.

Na področju hrane za mačke se razvija huda podobna borba med proizvajalci dosedanjih hrane, ki je bila mešana z novimi proizvodi iz ribjega mesa. Seveda so novi mački recepti dosti dražji, ker ni riba niti v Angliji poceni. Nikdar pa ne bo mogoče v mačji prehrani doseči tistih količin kot v pasji. Mačke ne jedo dosti, niso tako požrešne kot psi, so izbirne in se rade posladkajo. Takšno hrano, kot jo imajo mačke, rade, je bilo poprej mogoče najti v kuhinjah ob pekihi, pa še je malo dišala. Zato pa je kot nalašč primerna nova mačja ribja krma v skatlah. Tudi za ptice se čedalje bolj pripravljajo piča v posebnih zavitkih in ne več samo seme, nasuto v papirnate vrečke. Še velike perspektive se odpirajo trgovini s pičo.

Novi kampinži in moteli na Koprskem

Medtem ko je bilo na zahodni istrski obali že doslej nekaj kampinžov, na severni vse do letos ni bilo nobenega. Nekaj let so občine Koper, Izola in Piran kampiranje in šotorjenja sploh prepovedovale. Celotlastne šotore so mogli turisti postavljati samo na območju ankaranskega hotelskega podjetja. Sele stalno naraščanje števila tako imenovanih «nomadskih» turistov, to je takih, ki potujejo z lastnim avtomobilom in se navadno ne zadržujejo dlje časa v istem kraju, je opozorilo tudi občine na potrebo po ureditvi stalnih kampinžov po mednarodnih predpisih. Poleg splošne ureditve morajo imeti taki kampinži vodovod, električno napeljavno, prostor za parkiranje in restavracijo ali vsaj bife. Razen tega je potrebna vsaj v dosegljivi bližini trgovina z živilskimi potrebščinami.

Tako so nastali letos kar štirje kampinži, eden na Dobravi (Loretu) nad Izolo in trije na ozemlju piranske občine (Lucija, Strunjan in Fijeso). Največji, v Luciji, ima prostora celo za 800 turistov hkrati, medtem ko sta ostala dva v Strunjanu in Fijesu mnogo manjša. Kampinž na Dobravi nad Izolo je letos le delno urenjen in ga bodo prihodnje leto še razširili in dopolnili. Tam nameravajo speljati tudi pot ali žičnico do morja. Samo za ureditev nasadov so doleteli 7 milijonov dinarjev. Ko bodo vsi kampinži povsem uredeni, bo znašala njihova zmogljivost okoli 1400 ležišč.

Kakor kampinžov, tako na Koprskem do letos tudi ni bilo motelov. Prvega so zgradili v Zustrni pri Kopru, kjer je nastal tudi velik parkirni prostor, onkraj ceste pa prvi del novega kopališča, katerega bodo do prihodnjega leta podaljšali še za 80 metrov. Kopalnice bo imele tudi športni plavalni bazen. Prav tako bodo do prihodnje sezone zgradili v Zustrni še tri motele, povečali parkirni prostor in dozdali del restavracije. Drugi motel je dobil hotel Adria v Ankaranu. Tudi tu bodo zgradili do nove sezone še drugega, tretjo restavracijo, razširili kuhinje itd. Znatno pozornost bodo posvetili ureditvi kopališča in vsega letovskega območja. Privatno je bil zamišljen kampinž tudi na izviru Rižane Zvročku, kjer sta nastala letos nova restavracija in parkirni prostor, namesto tega pa bodo tam postavili weekend. Vendar bo mogoče tudi šotoriti.

Turizem je tako dobil ali bo še dobil na severni istrski obali vse, kar je potrebno za pritegnitev «nomadskih» turistov, ki so doslej uhajali na zahodno obalo od Savudrije navzdol.

R. G.

Poravnajte naročnino 1962! za t. 1962!

„Jadran“

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU

EXPORT-IMPORT - SEŽANA

SEŽANA - Tel. 4, 62, 66, 109, 110

Telex 03122

z obratom LIPICA, kjer deluje pitališče goveje živine za izvoz in kobilarna z jahalno šolo, ter z obratom «MARMOR»

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

VZDRUŽE Z MODERNIMI TOVORNOPOTNISKIMI LADJAMI

REDNO PRUGO JADRAN - JUŽNA AMERIKA - VIA ZAHODNA AFRIKA

(Rijeka - Split - Neapelj - Genova - Marseille - Casablanca - Dakar - Conakry - Tacoradi - Tema - Rio de Janeiro - Santos - Montevideo - Buenos Aires) kakor tudi REDNO LINIJO OKOLI SVETA (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko ZDA - Zahodna afriška obala, sredozemske luke)

IN NUDI ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovrstnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «SPLOŠNA PLOVBA», PIRAN, Zupančičeva ulica 24, telegrami: Plovba Piran, telexi: 035-22, 035-23, telefoni: 72-170 do 72-177 in na naše AGENTJE PO VSEM SVETU

TOVARNA KOVČKOV IN USNjenih izdelkov

DOMŽALE - JUGOSLAVIJA

TEL.: DOMŽALE 317, 319

Telegr.: TOKO DOMŽALE JUG.

Naši izdelki: Letalski kovčki, listnice, aktovke, denarnice, mape, torbice, potovalne torbe, cigaretnice, doze, pasovi, toki za naočnike in za nalivna peresa itd. Vse izdelano iz prave svinske kože

PREDSTAVNIK ZA ITALIJO V MILANU, VIA ARIBERTO 8

«EMONA»

MESNA INDUSTRIJA - ZALOG

OBRAT KOPER

Čestita svojim cenjenim odjemalcem

6. 29. novembra, dnevu republike

ZAJEDNICA LUČKIH PODUZEĆA

RIJEKA, Obala Jugoslavenske mornarice, 1-11

Brzovjavi: Lučka zajednica Rijeka
Tekući račun: 433-11-190
Poštanski pretnac: 101
Telex: 025-39

Preko uclanjenih poduzeća

- vrši ukrcaj i iskrcaj brodova
- prima robu na uskladištenje u vlastita skladišta i iznajmljuje skladišni prostor uvoznicima i izvoznicima
- obavlja prekomorska pakovanja i remontne usluge
- vrši sve manipulacije drvom
- obavlja tegljenje plovnih objekata, lučku remorkažu i loko špediciju
- brine se za održavanje lučkog bazena

ČLANOVI ZAJEDNICE:

- «LUČKI PRETOVAR» Rijeka
- «LUČKA SKLADISTA» Rijeka
- «LUČKI SERVIS» Rijeka
- «SILOS» Rijeka
- «PODUZEĆE LUKE» Rijeka
- «LUKA-DRVO» Rijeka
- «GRADŠPED» Rijeka

IZVOZNICII UVOZNICII

Koristite se prednostima koje vam pruža najveća i najbolje opremljena jugoslavenska luka za brz i kvalitetan pretovar vaše robe - Redovne brodske linije sa svim stranim tržištima osiguravaju vam brz i ekonomičan transport robe.

«SLAVNIK»

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

KOPER - Tel. 21-645

Autobusni promet - redne in izredne vožnje doma in v inozemstvu, mednarodne, medkrajevne, medrepubliške in lokalne avtobusne proge.

Turistična dejavnost - posredujemo vse turistične usluge:

- domači in inozemski turizem - menjalnice - nabava in podaljšanje potnih listov, vizumov in propustnic
- rezervacije in prodaja avtobusnih, železniških in letalskih vozovnic
- hotelske rezervacije - posredovanje zasebnih sob - transferji - organiziranje izletov po kopnem in po morju.

Tovorni (kamionski) promet - doma in v inozemstvu, ekspresne proge za kosovni promet.

Dvakrat tedensko zveza s Trstom

Specialni avtoservisi - Fiat-Zastava, VW, TAM-Deutz, FAP

Remontna delavnica - generalna, srednja in servisna popravila vseh vrst motornih vozil, egaliziranje motornih gredi - specialno brušenje batov - vrtnanje in brušenje valjev - struženje - kopirno rezkanje.

Vse proizvajalne organizacije živine in njenih proizvodov ter ostale poslovne prijatelje obveščamo, da sta se podjetji

GRUDA Import - Export in SLOVENIJA ŽIVINOPROMET združili v novo podjetje

GRUDA - ŽIVINOPROMET

EXPORT-IMPORT

LJUBLJANA, Titova 19

PODJETJE ZA IZVOZ-UVOZ ŽIVINE IN ŽIVALSKIH PROIZVODOV, DIVJAČINE, PERUTNINE, JAJC, KRME

Poslovni prostori: Titova 19
Uprava, telefoni: 22-184, 23-061
Komerčni sektor, telefon: 20-547
Telex: 03-117

Poslovni prostori: Dalmatinova 1
Finančni sektor, telefon: 22-212
Telex: 03-135
Splošni sektor, telefon: 20-905
Sektor krme: 20-905

Delovni kolektiv podjetja se za nadaljnje še uspešnejše poslovanje p. iporoča vsem poslovnim strankam, dobaviteljem in kupcem.



TransadriaS. P. A.
IMPORT - EXPORT

Vse vrste lesa - eksote - furnirje
poliestere-dekorativne plastične profile - laminatne
stroje in druge artikule za lesno industrijo

TRST - Ul. Cicerone 8-II - Tel. 30-214
Skladišče: Scalo Legnani

mercator

LJUBLJANA - Jugoslavija
VELETRGOVINA - IMPORT - EXPORT
Aškerčeva, 3

TELEFONI:

Veletrgovina: 21-813
Telegram: Mercator-Ljubljana
Uvoz - Izvoz: 22-720, 20-529
Telex: 03-114
P. P. 200

**IPLAS-KOPER**

Material odporen proti agresivnim kislinam

MONTAŽE IN NAPRAVE

Projektiramo in gradimo
popolne ventilacijske naprave
iz plastične mase,
proizvodi iz plastične mase,
merilne naprave,
akumulatorska ohišja,
armature,
elektrokemične naprave,
centrifugalne črpalke,
hladilniki, ventili,
naprave za fotografske laboratorije,
razne posode,
posode za galvanizacijo itd.

IPREN

Najnovejši proizvod
za prevleko vozil
v cestnem, železniškem,
pomorskem in letalskem
prometu,
v industriji pohištva,

industriji kože
in v gospodinjstvu.

RIVIL

Emulzija
za tekstilno, lesno
in gradbeno industrijo.
ODLIČNO LEPIVO
ZA VSAKRSNO POTREBO

BRIZGANI IZDELKI**GALANTERIJA**

igrače
torbice
posode za gospodinjstvo

TEHNIČNA SREDSTVA

za tekstilno
in kemično industrijo

EMBALAŽNE ŠKATLE

za farmacevtsko

ŠČETKARSKI IZDELKI

zobne ščetke
krtače za obleko

EMBALAŽA

folije
vrečice
mošnjičke
v kvaliteti
platen
plavin
placel

REKLAMNI TISK

na mošnjičke
in vrečice

Od dnevu republike začimo
vsem delovnim kolektivom
vedno večjega uspeha!

„DOM“

Trgovsko izvozno
podjetje za domačo
in umetno obrt

LJUBLJANA, Mestni trg 24



Odkupuje in prodaja izdelke domače
in umetne obrti Slovenije in Jugo-
slavije - Oglejte si bogato izbiro v
naših trgovinah: na Mestnem trgu 24,
na Cankarjevi 6, na Titovi 4, na
trgu Revolucije 5, na Miklošičevi
cesti, v Kresiji ter v sezonski trgo-
vini na Bledu

PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP

Industrija bombažnih izdelkov

Kranj

Izdelujemo:

blaga za žimnice, šport flanelo,
plenice itd. ter se priporočamo
za nakup

Vsem delovnim ljudem čestitamo k prazniku
ustanovitve nove Jugoslavije!

CENTROPRODUCT

Zastopstvo jugoslovanskih tvrdk
v Italiji in italijanskih tvrdk v Jugoslaviji

TRST - Via Valdirivo, 26
Telefon: 30-113

Direkcija:

MILAN - Via Agnello, 2
Telefon 890.773 (6 linij)
Telegraf: CENTROPROD
Telex: Centroprod 31381

Veletrgovsko podjetje

**imeX**

EXPORT-IMPORT
KOPER

Nabrežje Jugoslovanske mornarice 1-a
s samostojnim obratom
AVTO-MOTO SERVIS KOPER

TELEFONI:

Predstavnitva:

BEOGRAD 27 331
LJUBLJANA 20-413
ZAGREB 39-718
OSIJEK 29-57
RIJEKA 42-74
LJUBLJANA TELEX 03-174

Glavni direktor 21-539
Uprava komerciale 21-080
Finančno računski sektor 21 544
Grosistično dejavnost 21-254
Široka potrošnja 21-569, 21-505
Avtomoto servis 21-272
Telegram IMEX Koper
Telex 035-11

EXPORT:

vseh prehrabnih proizvodov
kmetijskih produktov
živine in divjačine
proizvodov ribje industrije
izdelkov domače obrti
lesa in lesnih proizvodov
kuriva in goriva, gradbenega
materiala, proizvodov kovinske,
kemične, tekstilne
in ostale industrije

IMPORT:

vseh artiklov široke potrošnje
rezervnih delov za vse vrste
avtomobilov, traktorjev
ladijskih motorjev
in za vse ostale stroje
naprave in opremo;
tehničnega materiala
strojev, opreme in potrebščin
za domačo industrijo
reprodukcijskega materiala
ribiških potrebščin in vseh
ostalih industrijskih proizvodov

Iskreno čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu ob dnevu republike

Izvozno - uvozno
podjetje

**PRIMORJE
EXPORT**

NOVA GORICA
ROŽNA DOLINA 16

Čestita vsemu delovnemu ljudstvu ob prazniku 29. novembra

IZVAŽA IN UVAŽA

PO OBMEJNIH SPORAZUMIH

MED ITALIJO

IN JUGOSLAVIJO

TER VRŠI

MEDNARODNE PREVOZE

INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV**«IMPOL»**

SLOVENSKA BISTRICA

IZDELUJEMO:

ALUMINIJ: iz aluminija od 99 do 99,7 odst. čistote
aluminij legure: Al-Mn, Al-Mg-Si, Al-Mg-Mn, Al-Mg-2,3,5,
Al-Cu-Mg-Pb in avtomatske legure, in sicer:
pločevino, trakove in rondele
profile za vagonsko ter karoserijsko industrijo in
za gradbeništvo - polirane, anodizirane odnosno
barvane (eloksirane)
cevi in ostale profile (okrogle, šestoglate, ploščate)
aluminij vrvi (čiste) in aluminij-jeklene vrvi (Al-Fe)
valjano in tegano žico

IZVAŽAMO 58 LET V 45 PREKOMORSKIH DEŽEL

**TOVARNA EMAJLIRANE POSODE
CELJE**

VODECI PROIZVAJALEC IN IZVOZNIK:
EMAJLIRANE POSODE
POKOSITRENE POSODE
POCINKANE POSODE
HIGIENSKO - TEHNIČNIH PREDMETOV
JEKLENIH RADIATORJEV in
JEKLENK ZA BUTAN - PROPAN PLIN

Posebno priporočamo naše nove izdelke:
ECONOM LONEC, ALU-PEKAC, SOKOVNIK, DUAL, ABC,
TRIUMF in POMIVALNO OMARICO

SEDEŽ, TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 8.I. - TELEFON ŠT. 37-308

Obnova obrtnic javne varnosti

S 1. decembrom bo začelo tajništvo združenja, kot vsako leto, obnavljati licence javne varnosti, licence sanitarnega ura-

LICENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE: I. kat. II. kat. III. kat. IV. kat. Trst: 90.000 36.000 18.000 8.000

VISOKO ALKOHOLNE PIJACE: I. kat. II. kat. III. kat. IV. kat. Trst: 120.000 60.000 40.000 30.000

LICENCE JAVNE VARNOSTI ZA HOTELE, PENZIONE in PRENOČIŠČA (LOGANDE): I. kat. II. kat. III. kat. IV. kat. Hotel: 30.000 20.000 15.000 10.000

LICENCE SANITARNEGA URADA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - ne glede na kraj: I. kat. II. kat. III. kat. Trst: 10.000 5.000 2.000

LICENCE SANITARNEGA URADA NIZJIH KATEGORIJ (za hotele, restavracije in penzione): I. kat. II. kat. III. kat. Trst: 10.000 5.000 2.000

LICENCE SANITARNEGA URADA NIZJIH KAT. (kavarne, gostilne, prodajalne nealkoholnih pijač): I. kat. II. kat. III. kat. Trst: 6.000 2.000 1.000

LICENCE U. T. I. F.: 5.100

LICENCE JAVNE VARNOSTI za ELEKTROFONOGRAFE: I. kat. II. kat. III. kat. IV. kat. Trst: 10.000 8.000 6.000 4.000

POOBLASTILA JAVNE VARNOSTI ZA RADIO IN TV. - Za radio na splošno: 850 - Za televizijo: I. kat. II. kat. III. kat. IV. kat. Trst: 27.000 22.000 19.000 12.000

KRONIKA

POMOLA VII. NE BODO SE GRADILI. Še pred kratkim je ministar F. Sullo ponovno zadržal predstavnikom tržaškega gospodarstva, da se bo gradnja novega pomola VII. začela še v mesecu novembru.

NAGRADA ZA DIPLOMSKO DELO O PROMETU NA JADRANU

«Odbor Jadranskih industrijev» (CIA) je dal na razpolago dva milijona lir za podelitev nagrad s področja prevoznega dela v akademskem letu 1962/63 in v akademskem letu 1963/64.

ZA RAZVOJ POKRAJINE FURLANIJA - J. KRAJINA

V Vidmu so se te dni sestali predsedniki treh pokrajin Trsta, Vidma in Gorice. Na sestanku so sklenili, da bodo sestavili poseben odbor, ki naj bi proučeval možnosti gospodarskega razvoja nove pokrajine Furlanija - Julijska krajina.

STOLETNICA POSTNE SLUŽBE. Včeraj je bil Milij odpotovala sto let stara kočija na konjsko vprego, ki bo ponesla pošto v Rim ob priliki stoletnice italijanske poštne službe.

NOV PREDSETER V GORICI. Dosedanji gorški prefekt dr. Giacinto Nitri je bil premeščen v Cremono, na njegovo mesto pa imenovan dr. Segno Princivalle, dosedanji generalni in-

špektor v notranjem ministru. Dr. Nitri je vodil gorško prefekturo šest let in pol. Bil je v stikih tudi s predstavništvom slovenske manjšine in večkrat obiskoval tudi prireditve slovenskih organizacij. Novi prefekt se zanima tudi za gospodarska vprašanja in souletu je pri gospodarskih revijah. Prejšnji prefekt se je pred odhodom poslovljal tudi od predstavnikov slovenskega gospodarstva.

NAŠE SOŽALJE

SMRT RAVNATELJA JOSIPA NEMCE. V Gorici je nedolgo umrl ravnatelj slovenskih srednjih šol dr. J. Nemec. Njegova smrt je javnost toliko bolj presenetila, ker je znan gorški šolnik prej srečno preživel operacijo. Ravnatelj slovenskih srednjih šol v Gorici, šol je posvetil res vse svoje sile. Ko ni bilo slovenskih knjig, jih je sam pisal in raznoževal na stroj. Ravnatelj so cenili tudi slovenski šolniki v Trstu, ki so se v lepem številu udeležili njegovega pogreba.

SMRT SLOVSKEGA NADZORNIKA. Te dni je v Trstu umrl 69-letni šolski nadzornik za slovenske osnovne šole na Tržaškem ozemlju v pokouju Ivan Benčič. Ravnatelj je v rodu v Koprniku služboval je v več krajih na Primorskem, od 1944. dalje pa je živel v Trstu, kjer je tudi dočkal upokojitve. Na slovenskem področju je delal več kakor 30 let.

V Trstu je umrla 84-letna Marija Kosir vd. Grbec, mati tajnika Zveze malih posestnikov Marija Grbec; za Opčinjak Jožefa Krajca roj. Zabric, v Križu Katarina Košuta, v Dolini Josip Foraus in v Saležu 76-letni Anton Milčič - Krajev. V Trstu je umrl trgovec z elektrotehničnim blagom Jakob Besednjak, doma iz Branika (Brje).

Rižanski vodovod je že zastarel

rižanski vodovod je bil zgrajen z zmogljivostjo 7.600 kub metrov vode na dan. Za nižnjo sika področja obalnega pasu je začel nekako čvrtsto let. Te dni so se pričele pojavljati okva-

Zapora javnih lokalov zaradi tedenskega počitka

Tajništvo združenja obvešča člane, da je namen vabila, ki so ga prejeli, ali pa ga bodo morda prejeli v zvezi z neko sejo, na kateri naj bi se spoznavali in odločali o tedenski zapori lokalov, edino ta, da povzročajo zmedo med našimi člani. Vse te razne pobude zadevajo naših članov, kajti združenje je že samo napravilo vse potrebno v zvezi z omenjeno zaporo in ponovno zagotavlja članom, da ni potrebno, da se odzovejo kakršnekoli vabilu, ki ne prihajajo od Slovenskega gospodar. združenja.

Dan republike Jugoslavije

Dan 29. novembra obhajajo v Jugoslaviji kot državni praznik, in sicer praznujejo obletnico proglasitve republike. Letos bo počivalo delo v Jugoslaviji tudi v petek in soboto. Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu bo pričel zopet redno poslovanje 3. decembra. V navado je prišlo, da na Dan republike svečano odpro razna velika javna dela in nove industrijske obrate. Ob letošnjem Dnevu republike je zvezi in izvršni svet pomislil 328 obsojenec; poleg tega je bilo 56 oseb oproščeno prestajanja glavne kazni. 267 osebam je bila znižana kazen, 175 oseb pa je bilo pogojno izpuščenih na svobodo.

Novi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Rudi Janhuha je s »oprogno na predvečer Dneva republike privedel sprejem, ki je bil toliko pomembnejši, ker je bil prvi po nastopu novega konzula. Sprejema se je udeležilo mnogo gostov, med njimi predstavniki civilnih in vojskih oblasti, kakor generalni inženirski komisar dr. Mazza, predsednik pokrajinske uprave dr. Delise in župan dr. Franzil. Prišli so tudi predstavniki tržaških in gorških gospodarskih ustanov.

Kako prodajajo praktični Francozi premog na drobno

Francoška podjetja, ki se bavijo s prodajo premoga, so prišla na misel, da bi razpečala več premoga, ako bi ga kupcu na drobno prodajala v manjših količinah. Zato so trgovci pričeli prodajati premog na žetlo kupcev v papirnatih vrečah po 12,5 kilograma. V ta namen so ceno prav malo povišali. Kupci so s temi vrečami mnogo bolj zadovoljni kakor z vrečami po 50 kilogramov.

KOKS IN PREMOPRODAJAJO NA DROBNO

Tržaška podjetja prodajajo letos koks (iz padovanske plinarne) v kosih 20/40 po 2450 lir stot, v poletni sezoni (julija in avgusta) se je cena sukalala okoli 2400 lir. Ruski antracit stane zdaj okoli 2850, šleski premog okoli 1850 in briki «Tekord» nemške proizvodnje okoli 1800. Seveda je treba nabaviti precejšnje količine, ako hočemo doseči te cene, briki Rekord stane sicer pri trgovcih na drobno 2200 lir stot. Kakor smo že poročali, stanejo jugoslovanska drva v Trstu na drobno okoli 1500, v okolici 1450 lir stot.

CIGARETE DRAŽJE. V Uradnem listu z dne 27. novembra je bil objavljen vladni odlok, po katerem se je cena cigarete isti dan po vsej Italiji dvignila za 20 lir pri zavojčku po 20 kosov. Nove cene veljajo tako za italijanske, kakor tudi za tuje proizvajalce.

VPRASANJE GOSTINSKIH CEN NA JUZNEM TIROLSKEM. Pokrajinski svet za cene v Bozenu, ki se je sestal pod predsedstvom vladnega komisarja, je zavrnil zahtevo gostinskih obratov po zvišanju cen; te naj bi bile višje, kakor cenje druge po Italiji. Odbor pa je za poskus sprostil cene v luksuznih gostinskih obratih, in sicer naj bi ta poskus trajal eno leto. Svojevemu sklepu pa je dodal priporočilo, da cene penziona (prenočišča in hrane) ne smejo biti pretirane.

potrebne večje količine vode postopoma do pričetka letošnje turistične sezone. Verjetnost okvar se je povečala. S povečano proizvodnjo glavne dovodne cevovoda so prišle na dan njegove slabosti. Litoželezne cevi tega cevovoda, že od vsega začetka ne povsem prvovrstne kakovosti, leže v zemlji zdaj že nad četrt stoletja. Pri povečanem tlaku so že v nevarni meri povzročile okvaram. Te se lahko vsak čas pojavijo in neprekinjeno oskrbo z vodo posameznih predelov že resno ogrožajo. Prekinitve pa lahko povzročijo škodljive posledice na občutljivih gospodarskih področjih, posebno pri industriji in turizmu. Za prihodnjo sezono - 1963 - je treba pričakovati, če ne več pravocasnih ukrepov, se nadaljnje poslabšanje položaja zaradi normalnega povečanja potrebnosti, ki ga povzročata nagli razvoj gospodarstva, zlasti turizma in pa naraščanje prebivalstva (Nadaljevanje sledi) Dr. O.

Glas iz občinstva

NEKAJ ZA NASE OBČINSKE SVETOVALCE

S tem pismom sem čakal del časa, da bi bile občinske volitve pri kraju in da bi videl, kateri Slovenci bodo izvoljeni v tržaški občinski svet. Rad bi se obrnil posebno na njega. Prav med volilno agitacijo so govorniki na shodih najmočnejše vladne stranke večkrat omenili tudi opinski tramvaj. Zdjaj vozi ta od Opčin do Trsta nekako 22 do 24 minut, po volitvah pa naj bi tekel hitreje, ko bodo modernizirali progno. Tako so govorili. Zdjaj pa moram ugotoviti, da teče še bolj počasni. Med Obeliskom in predzadnje postajo ob križišču sezanske in trbiške ceste so namreč odprli novo postajo, in sicer nič več kakor 200 metrov od Obeliska, kjer se že tako tramvaj ustavlja. Niti mestni tramvaj nima tako gostih postaj. S tem so hoteli ustrediti naseljenost iz Campa Romana, da jim ne bi bilo treba hoditi čez cesto do postaje ob cestnem križišču, ki ni nič dlje od nove postaje kakor 170 do 200 metrov. Prej je tramvaj vsaj na tem odseku proge vozil naglo, zdaj pa se mora med Obeliskom in postajo ob križišču omenjenih cest ustaviti še dvakrat, kajti semafor je navadno zaprt. A li je to tista občljubljena brzina? In še nekaj: Postaja ob cestnem križišču še danes nima potrebne lope. Ko bi občinski odbornik za promet samo enkrat moral čakati na naš tramvaj v vetru in dežju, bi se gotovo zaveda s to lopo premaknila z mrtve točke.

Slovenske občinske svetovalce prosim, naj podprejo pri upravi občinskega tramvaja. L. T.

AVTOBUSNE ZVEZE Z JUGOSLAVIJO

TRST - SEZANA - LJUBLJANA. Odhod iz Trsta: ob 7.15, 14.00 in 15.30; prihod v Trst ob 9.20, 10.00 in 20.00. TRST - LJUBLJANA - ZAGREB. Odhod iz Trsta: ob 15.30 in prihod v Trst ob 10.00. TRST - PULJ. Odhod iz Trsta: vsak dan ob 15.00, ob nedeljah ob 7.25. Prihod v Trst: vsak dan ob 11.15, ob nedeljah ob 20.00. TRST - REKA. Odhod iz Trsta: vsak dan ob 8.00 in ob 18.00. Prihod v Trst: vsak dan ob 19.20 in ob 8.50. TRST - KOMEN. Odhod iz Trsta: ob 12.15 in 15.00; prihod ob 8.00 in 17.50 (ob nedeljah ob 9.35). TRST - SEZANA. Odhod iz Trsta: vsak dan ob 6.45, 7.15, 14.00, 15.00, 15.30; ob petkih in sobotah ob 7.00, 15.30; ob nedeljah ob 9.30, 19.00; ob ponedeljkih ob 12.30, 19.00. TRST - PESEK. Odhod iz Trsta: ob delavnikih ob 7.55, 13.10 in 17.30; ob praznikih pa ob 11.30 ter ob 17.30. TRST - HERPELJE - KOZINA. Odhod iz Trsta: ob 13.00 in ob 17.30, - ob ted ob 8.00 in 18.00. Prihod v Trst: ob 8.00 in ob 17.50, - ob nedeljah ob 9.35. TRST - SKOFLJE. Odhod iz Trsta: ob delavnikih ob 5.40, 6.20, 6.50, 8.15, 9.15, 11.15, 12.00, 13.30, 14.10, 15.30, 16.15, 17.15, 18.30, 19.15, 20.00. Ob praznikih ob 6.00, 7.00, 8.15, 9.15, 11.15, 14.30, 17.15, 18.30, 20.00, 23.30. Avtobusi odhajajo s Trga stare mitnice (Largo Barriera Vecchia). TRST - KOPER. Odhod iz Trsta: ob 7.30, 11.00, 12.00, 13.00, 16.45, 19.00. TRST - UMAG - NOVI GRAD. Odhod iz Trsta: ob 8.00, 12.20, 14.50 ter ob 18.30. TRST - BUJE. Odhod iz Trsta: vsak dan ob 7.00, 14.00 in ob 16.00. TRST - PIRAN. Odhod iz Trsta: 10.15, 12.10. TRST - DUTOVLJE - ADVOVSCINA. Odhod iz Trsta: vsak dan ob 6.45 in ob 15.00. TRST - STANJEL. Odhod iz Trsta: ob 6.45 in 18.00. Prihod v Trst: ob 13.15 in 16.05.

Na političnem obzorju

ZA TRŽASKO OZEMLJE TRIJE SENATORJI. Senat je končno odobril zakon o volitvah v senat na Tržaškem. Trst bo volil tri senatorje. Bodoči senatorji bodo lahko kandidirali vsak zase, ni nujno, da morajo biti povezani z določenimi političnimi skupinami, oziroma njihovimi listami. Senatorji se volijo po deželah (regioni), in sicer izvoli vsaka dežela šest senatorjev; zdaj je v pretresu nov zakon, po katerem bo vsaka dežela lahko izvolila sedem senatorjev. Trst še ne pripada posebni deželi, ker še ni bila ustanovljena samoupravna dežela Furlanija-Julijska krajina. Zacasno, to je do priključitve k novi deželi, bomo na Tržaškem volili tri senatorje. Po splošnem zakonu pride na en senator na vsakih 200.000 prebivalcev, za presežek čez 100.000 pa še po en senator. Zacasno je torej bilo Trstu odobrenih več senatorjev, kakor bi mu pripadalo po splošnem zakonu, ki bo veljal zanj, ko bo priključen k novi samoupravni deželi.

KAKO BO SESTAVLJEN TRŽASKI OBČINSKI ODBOR. V krogih Kršćanske demokracije so mnenja, da se novi tržaški občinski svet sestane v prvi polovici decembra. Izvolil bo nove župana, oziroma nov občinski odbor. Po vsej verjetnosti bo zopet izvoljen sedanji župan dr. Franzil. Od 60 svetovalcev bi jih moralo glasovati zanj vsaj 31; ako noben kandidat ne zbere absolutne večine, odločijo ožje volitve. Kako bo sestavljen občinski odbor, še ni jasno. O izidu sestanka občinskega odbora Kršćanske demokracije, ki je razpravljala na podlagi poročila tajnika dr. Botterija o sestavi večinskega odbora in njegovem delovnem programu, niso objavili poročila. Po zadnjih volitvah imajo stranke levega centra (kršćanska demokracija, socialdemokracija in republikanci) dovolj svetovalcev, da bi Trst lahko dobil pravno levega centra ob podpori socialistov.

SOCIALISTIČNA MLADINA ZA PRAVICE MANJŠIN. V Rimu je bil nedavno seminar, ki ga je organizirala Federacija socialistične mladine. Na njem so sodelovali predstavniki socialistične mladine iz Doline Aosta, Južne Tirolske, dežele Furlanija-Julijska krajina, odposlanstvo Mladinske iniciative in kot opazovalci predstavniki Ljudske mladine Slovenije in Hrvaške. Tajnik Federacije socialistične mladine Blazamo je govoril splošno o manjšinskem vprašanju, a se je dotaknil tudi položaja posameznih manjšin. Ugotovil je, da mnoga vprašanja, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji, še niso bila rešena. V imenu Mladinske iniciative je zbrane pozdravil Peter Sainciz. Tudi poročevalec T. Bernici je bil v imenu FGSS ugovoril, da je položaj slovenske manjšine neuren in medtem ko prav gotovo pa je, da nihče tistih, ki se bodo poslej ukvarjali s slovensko dramsko delovanjem, ne bo mogel mimo SDL, saj je tu zbranega toliko drobnega gradiva, da mu ne bo treba šele brskati za imeni in podatki. In prav v tem je veljavnost te knjige in v tem so bile tudi vse težave pri sestavljanju, saj je morala mimo nedokončanega Slovenskega biografjskega leksikona in mimo komaj začete Enciklopedije Jugoslavije. Menda knjige ne bomo očitali zunanjo skromnost in sestavljalcu zamermelj zavest, da je to pri nas prvo delo take vrste in zato tudi ne more biti po zunanji podobi in po vsebini prav epohalnega pomena. Knjigo pozivljamo nešteto slik

KOMUNISTIČNA STRANKA IN POLOŽAJ SLOVENSKE MANJŠINE. Na kongresu Tržaške avtonome federacije KPI v Trstu je bil izvoljen novi federalni odbor, v katerem so tudi Slovenci Marija Berničič, Dušan Furlan, Gabrijela Grbec, Stanka Hrovatin, Lucijan Padovan, Kar Škrič, Albin Škrk in Armida Zobec. V nadzorni komisiji so med Italijani tudi Slovenci Fr. Gombac, Marij Slavec in Vera Žužek. Na kongresu je bila sprejeta posebna resolucija. Ta se zavzema za nadaljevanje borbe za mir in mirno sožitje med narodi. Ugotovljajo tudi uspehe, ki so bili doseženi s trgovskimi sporazumi s Češkoslovaško in Jugoslavijo. V smislu resolucije je treba nadaljevati boj proti nasilju, diskriminaciji, šovinizmu k narodnim manjšinam, proti asilni in rasni kapi. Bilo mu je komaj 51 let; doma je bil iz Ascoli Piceno. V Trstu je služboval od februarja 1958. Na svojem mestu je bil pogosto v stiku s tržaškimi častniki, ki jim je rad ustregel, kadar je bilo le mogoče.

OBVESČANJE ITALIJANSKE JAVNOSTI O SLOVENCIH. V Trstu je izšla prva številka štirinajstrednjega biltena «Boletino», ki ga urejuje prof. A. Bui. Bilten prinaša vesti o položaju Slovencev v Italiji ter je očitno namenjen italijanski javnosti, ki ni dobro poučena o naših razmerah, ker pogosto črpa vesti o nas iz tiska, ki ni v naših vprašanih objektivnih. Prav zato je nova pobuda hvalevredna.

kultura in življenje

Čitanka «Moje obzorje»

V zamejstvu ni brez pomena življenjskega in dokumentarnega - tudi izdaja navadne šolske čitanke. Koliko malčkov bo zjemalo iz nje prve nauke in se poznim rodovom bo knjiga pričala, na črna beseda tu živi. Če pa gre za čitanko, ki je sestavljena z večjo roko, z veliko razgledanostjo in vzgojiteljsko prizadevnostjo, potem pa še celo ni mogoče iti mimo nje, ne da bi vsaj na kratko o nji spregovorili.

Taka je pravkar izšla slovenska čitanka za tretji razred osnovnih šol «Moje obzorje», ki so jo sestavile Marija Pahor, Duša Kosmina in Minka Pahor in je izšla v Trstu brez navedbe založnika. Lično zunanjo podobo in ilustracije je oskrbel Mišo Pahor.

Brž ko človek vzame to čitanko v roke, lahko ugotovi, da je na prvi pogled prikupna. Članki so taki zbrani in razvrščeni, da v tej knjigi nič ne diši po «tjuji učenosti», nič ne pridigarskem tonu, kar vse tako rado zaide v podobna berila. Iz knjige vije nekaj svežega, novega; nič več ni tistih ustaljenih beril, ki so se dolga leta vlekla po tovrstnih delih in so postala že umski inventar za mladi rod. Tudi prispevki, ki so jih sestavljale same avtorice, se tej stopnji otroka zelo prilagajo in so pisani v jasni, preprosti in čisti slovenski misli in besedi. Kar preslijevo zveni izvedna matična domovina misel in uvodnega članka, povzeta po Ivanu Tavčarku, povzeta je po Ivanu Tavčarku: «Bodi še tako zapuščen in osirotel, trdna veriga te veže na nekaj, česar se vsak hip ne zavedaš: ta nekaj je zemlja, na kateri si se rodil.»

Slovenski dramski leksikon

Dela, ki so si jih tuji narodi lahko oskrbeli že pred davnimi leti, se pri nas pojavljajo šele v zadnjem času. Tu mislimo predvsem na razne vrste priročnikov, slovarjev, leksikografskih del itd. Ena takih vrst je že zamešala s Slovenskim dramskim leksikonom Viktorja Smoleja. To svojevrstno delo bomo na hitro najbolje spoznali, če preberemo, kako se nam samo predstavlja: «Slovenski dramski leksikon posreduje osnovne podatke o ljudeh, ki so se na Slovenskem kdaj koli od začetkov do naših dni ukvarjali ali se danes ukvarjajo z dramatikom in dramskim gledališkim delom.» In tako imamo pred seboj knjigo, ki vsebuje kopico literarnih zgodovinskih podatkov, je pa hkrati tudi zelo izrpen semantem vseh tistih, ki kakorkoli delujejo na področju dramskega življenja. Mnogožna podatkov priča o čebelji avtoritativni pridnosti, skoraj pretežno breme za samo ena ramena. Prav gotovo pa je, da nihče tistih, ki se bodo poslej ukvarjali s kakršnimi koli pogledi na slovensko dramsko delovanje, ne bo mogel mimo SDL, saj je tu zbranega toliko drobnega gradiva, da mu ne bo treba šele brskati za imeni in podatki. In prav v tem je veljavnost te knjige in v tem so bile tudi vse težave pri sestavljanju, saj je morala mimo nedokončanega Slovenskega biografjskega leksikona in mimo komaj začete Enciklopedije Jugoslavije. Menda knjige ne bomo očitali zunanjo skromnost in sestavljalcu zamermelj zavest, da je to pri nas prvo delo take vrste in zato tudi ne more biti po zunanji podobi in po vsebini prav epohalnega pomena. Knjigo pozivljamo nešteto slik

vseh tistih, ki so bili količkaj pomembni v slovenski dramatik. V celoti je to bogat, do skraj pretrane izčrpnosti sestavljen repertorij vse slovenske dramatike. Založnica Knjižnica Mestnega gledališča v Ljubljani je s Smolejevimi SDL postavila na svojo knjižno polico ob vrsto znanih koristnih priročnikov še eno nič manj zanimivo in dobrodošče delo.

GLASDEL V BOSNI Skladatelj Pavle Merku je za časopis «Trieste» napisal članek o razvoju glasbene umetnosti v

Bosni. Pisec se oslanja v glavnem na knjigo mladega glasbenika Zija Kućukalića «Liki današnjih bosenskih in hercegovskih skladateljev. Merku je zažel tudi delo skladateljev v preteklosti. V Sarajevu se udeležuje je danes tudi Slovenec Dane Škerl. Pisec omenja tudi, da so programi sarajevske radijske postaje najboljši med programi jugoslovanskih postaj.

ENAKOPRAVNOST ZENSKE V SODSTVU. Poslanska zbornica je sprejela zakonski osnutek o popolni enakopravnosti ženske v javnem življenju. Tako se bodo lahko ženske odslej (ni dvoma, da bo zakon sprejet v senatu) udeleževale vseh razpisanih natečajev za vstop v javne službe, kakor na primer v sodstvo.

Jadrolinija RIJEKA - Jugoslavija. Novе in udobne ladje «Jadrolinije» (opremljene s pripravi za umetno hlajenje) m/l «Orbita» in m/l «Opatija» odhajajo iz Trsta vsaki tork in pristajajo v vseh najvzamejših mestih jugoslovske obale ter nadaljujejo za Brindisi, Patras, itej in Pirce. Potovanje traja 14 dni. Parnik «Lastov» odpluje iz Trsta vsakih 14 dni in pristaja v že navedenih lukah ter v Heraklionu na Kreti. Cene prevoza so konkurenčne usluge na krovu prvovrstne. Za informacije se obrnite na agencijo V. Bortoluzzi, Piazza Duca degli Abruzzi, 1 Trst ali direktno na Jadrolinijo-Rijeka.



InterEuropa Koper MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT. GLAVNA DIREKCIJA - TELEF. 141, 184 - TELEX: 03-517. Mednarodna špedicija in transport z lastnimi kamioni - Pomorska agencija - Špediter ska služba na mednarodnih razstavah in sejmih v tuzemstvu s specialno organizacijo - Transportno zavarovanje blaga - Carjenje blaga - Redni zbirni promet iz evropskih centrov - Kvantitativni prevzem vagonskih in kosovnih pošilk - Strokovno embalaranje - Dodajanje ledu in vskladitve nje blaga v lastnih skladiščih - Avtoremont in servisna popravila motornih vozil v avtomehanični delavnici in Sežani.

JUCOLINIJA. Održava osam linija i to: SJEVNA EVROPA. Ekspresna pruga (svakih petnaest dana) iz Jadrana za London i Hull. Ekspresna pruga (svakih petnaest dana) iz Jadrana za Hamburg, Rotterdam i Antwerpen. Brza pruga (svakih dvadeset dana) iz Jadrana (a ticanjem luka Južne Italije, Severne Afrike i Portugala) za London, Hull, Hamburg, Rotterdam i Antwerpen. SJEJINJENE DRŽAVE AMERIKE (svakih 10 dana) iz Rijeke do New Yorka, Philadelphia i Baltimora. JUŽNA AMERIKA (svakih 30 dana) iz Jadrana do Buenos Airesa. LEVANI (svakih 7 dana) iz Jadrana do Letakije, Beirut i Aleksandrije. IRAN, IRAQ (svakih 30 dana) iz Jadrana do Khorramshahra. INDIJA, PAKISTAN, BIRMA (svakih 30 dana) iz Jadrana do Ranguna. DAIJEKI ISTOK - Ekspresna (svakih 30 dana) iz Jadrana do Japanskij luks. DAIJEKI ISTOK - Brza pruga (svakih 30 dana) iz Jadrana do Kine i Japana. Na svim prugama plovi 40 brzih i modernih brodova, koji imadu preko 280.000 tona nosivosti, rashladni prostor, tankove za biljna ulja i 520 putničkih mjesta.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE A. POŽAR. TRST - UL. MORERI ST. 7. Tel. 28-373. Prevezujemo vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo. - Po strežba hitra. - Cene ugodne. IZVOZNICI - UVOZNICI PREVOZITE ROBU BRODOVIMA «JUGOINIJEA»

Preskrba koprškega okraja z vodo

Koper, novembra. Obalni pas, ki obsega občine Koper, Izola in Piran, prejema pitno vodo iz skupinskega rižanskega vodovoda, ki je bil zgrajen še v italijanski dobi. Ta vodovod danes še nekako zadostja za preskrbo mest in nižinskih naselij omenjenega področja, ne zagotavlja pa zadostne preskrbe tudi za bližnje bodečnost, niti ne nudi pitne vode višinskim predelom navedenih občin. Te trpijo na pomanjkanju vode sploh ob vsaki suši, tudi v normalnih letih ne le v dolgotrajnih razdobjih brez dežja, kakršna so bila letos. Preskrba s pitno vodo na tem področju je bila resda v prejšnjih časih še mnogo bolj pomanjkljiva. Prebivalstvo je bilo tu še v prvi tretjini tega stoletja v pogledu vode navezano na male izvirke na pobočjih obalnega gričevja, na vodnjake, ki jih je najajala deželavica, in na male lokalne vodovode brez posebnih čistilnih naprav. Šele te dni je bil dograjen rižanski

podvod, namenjen preskrbi nižinskih krajev severnega istrskega obalnega področja, kakor sta tedaj bila dograjena buzetski in labinski vodovod za druge predele Istrskega polotoka. Ker je znano, da predstavlja preskrba slovenskega obalnega pasu s pitno vodo v vedno večji meri težaven problem, ki gotovo zanima širše kroge v naših krajih in tudi bralce «Gospodarstva», sem naprosil direktorja vodovodnega podjetja v Koprju Karla Kluna za informativen razgovor o sedanjem položaju in o perspektivah njenega nadaljnega razvoja. Po njegovih navedbah dajem naslednji kratki oris celotnega problema. Rižanski vodovod je bil zgrajen z zmogljivostjo 7.600 kub metrov vode na dan. Za nižnjo sika področja obalnega pasu je začel nekako čvrtsto let. Te dni so se pričele pojavljati okva-

re na omrežju in z njimi izgube na vodi v času, ko sta naraščanje prebivalstva in razvoj gospodarstva zahtevala vedno večje količine zdrave pitne vode. Nekaj let je uprava vodovoda z začasnimi ukrepi za odpravo nepotrebnih izgub in potem tudi s omejitvami potrošnje poskušala uravnovesiti zmogljivost vodovoda z rastočimi potrebami prebivalstva in gospodarstva, a v letih 1959 in 1960 že ni mogla več povsem preprečiti motenj, ki so postajale tudi kritične, posebno v Piranu in Portorožu. Težje posledice je preprečila tedaj le z zasilnim dodatnim črpanjem vode iz rižanske struge za čistilno napravo v Rižani, nato je pa morala izvesti zasilno rekonstrukcijo vodovoda, ki je poleg odjema rižanske vode od 2.600 na 12.000 kub metrov na dan. Ta rekonstrukcija je bila zrasovana na povečanju tlaka v glavnem dovodnem cevovodu, kateremu primernost se je na ta način povečala, in na novih črpalnicah, ki so pričela dajati

potrebne večje količine vode postopoma do pričetka letošnje turistične sezone. Verjetnost okvar se je povečala. S povečano proizvodnjo glavne dovodne cevovoda so prišle na dan njegove slabosti. Litoželezne cevi tega cevovoda, že od vsega začetka ne povsem prvovrstne kakovosti, leže v zemlji zdaj že nad četrt stoletja. Pri povečanem tlaku so že v nevarni meri povzročile okvaram. Te se lahko vsak čas pojavijo in neprekinjeno oskrbo z vodo posameznih predelov že resno ogrožajo. Prekinitve pa lahko povzročijo škodljive posledice na občutljivih gospodarskih področjih, posebno pri industriji in turizmu. Za prihodnjo sezono - 1963 - je treba pričakovati, če ne več pravocasnih ukrepov, se nadaljnje poslabšanje položaja zaradi normalnega povečanja potrebnosti, ki ga povzročata nagli razvoj gospodarstva, zlasti turizma in pa naraščanje prebivalstva (Nadaljevanje sledi) Dr. O.

intermercator SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA TRANZITNE POSLE. SEDEŽ: TRST - UL. CICERONE 8-10. Tel. 38-074 38-614. Teleg. INTERMERCATOR TRST. Poštni predaj: 141. IZVOZ - UVOZ raznovrstnega blaga tudi po tržaškem in goriskem sporazumu. ZASTOPSTVA raznih metalurških industrij. UVAZA: VSAKOVRSTEN LES - CEMENT IN GRADBENI MATERIAL - MENO IN ŽIVINO. IZVAZA: TEHNIČNI MATERIAL - RAZNE STROJE TERKSTIL - KOLONIALNO BLAGO. Specializirano podjetje za vsakovrstne kompenzacije. Posreduje po tržaškem in goriskem sporazumu.

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s sadjem in zelenjavo so kupčije dobre z zelenjavo, slabše pa s sadjem. Sadje, posebno limone, kostanj, orehi in mandeljani, se precej izvažajo. Cene mehkih pšenici so čvrste, neizpremenjene pa so cene pšenici mokri. Pri koruzi prevladuje povpraševanje in cene teziyo navzgor, olušen in neolušen riž se slabo prodajata. Trg z živino je zmeren glede odrasle govedine živine, živinčarije pa s telet in junci. Povpraševanje po prašičkih za rejo (prejšnji teden so se zelo slabo prodajali) se je povečalo in tudi cene teziyo navzgor; za debele prašičke za zakol ni zanimanja. Trg z maslom je v zadnjem času zelo živahen, povsod predlajuje povpraševanje nad nezdostno ponudbo bodisi domačega kot uvoženega masla. Vsi letošnji trgatev gre zelo dobro od rok, čeprav se cene še niso dokončno ustalile. Kupčije z oljem so ugodne; to velja za oljčno olje, manj pa za semensko jedino olje.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Cene veljajo za kg, vstevši embalažo. Rumene pomaranče 70-80, taroki 120-140, navaden kostanj 40-70, maroni 110-140, kaki 40-60, mandarini extra 120-125, I. 90-100, jabolka različnih vrst 90-35, delciocus I. 60-70, extra 80-95, renette extra 90-100, I. 60-70, hruske extra 110-115, I. 90-100, Kaiser extra 110-115, I. 90-100, William extra 70-75, I. 30-60, gromže extra 130-150, I. 120-150, jizljone I. 90-100, extra 130-140; suh česen (neto) 350-430, pesica 70 do 100, zelje 30-40, korenje krajevna pridelka 35-42, olupljene čebulice (neto) 100-140, karcofi 50-60 lir kos, dišeca zeljšča (neto) 200-250, svež fižol 120 do 150, fižol boboy 80-120, koromač 45-62, cikorki 70-80, solata 60-80, endivija 70-80, radič 80 do 120, krompir Bintje uvožen 50-53, paradiznjaki 50-100, peteršilj 50-90, spinacea 90-105, bučice 70-150 lir za kg.

ŽITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot. fco Milan, za takojšnje izročitev in plačilo, brez embalaže, trošarina in prometni davek nevracunana. Fina domača meška pšenica 7100-7300, dobra merkantile 6800-6900, merkantile 6600-6650, trda domača pšenica dobra merkantile 9000 do 9500, Manitoba 9100-9200; pšenična moka tipa «0» 9600 do 11.000, tipa «1» 9000-9300, tipa «2» 8800-9700, fina domača koruza 5700-5750, navadna 4150 do 4200, uvožena koruza 4225 do 4250, koruzna moka 6900-7000; uvožena riž 6600-6700, uvožen ječmen 4150-4300, domač oves 4800-5400, uvožen oves 4800 do 5000, uvoženo proso 4100-4200; neolušen riž Arborio 7900 do 8600, Vialone 8800-9200, Carnaroli 8500-9000, Vercelli 7600 do 8000, R. B. 7800-8100, Rizzotto 7500-7800, P. Rossi 7500-7700, Maratelli 7400-7600, Stirpe 136 6800-7000, Ardizzone 6700-6800, Ballilone 6600-6800; olušen riž Arborio 14.300-14.800, Vialone 14.500-15.000, Carnaroli 18.400-19.000, Vercelli 13.600-13.900, R. B. 12.700-13.000, Rizzotto 12.500 do 12.700, P. Rossi 12.500-12.700, Maratelli 12.300-12.500, Stirpe 136 10.800-11.000, Ardizzone 10.800-10.900, Ballilone 10.500 do 10.800 lir za stot.

ZIVINA ZA REJO

VICENZA. Klavna živina: Teleta 590-620, neodstavljena teleta 540-570, junci I. 330-350, II. 290-310, junci in junice I. 330 do 350, voli I. 310-330, II. 280 do 300, krave I. 260-290, II. 210 do 230, III. 100-120, bik I. 330 do 350, II. 300-320, prašiči čez 160 kg težki 385-395, prašiči 120 do 160 kg težki 385-395, 100-120 kg težki 380-390; goveja živina za rejo: neodstavljena teleta 620-630, teleta 6 do 12 mesecev stara 350-380, voli I. 300-320, krava I. 140.000-160.000 lir gla-va, II. 90-120.000, domači neodstavljivi prašiči 12 kg težki 550 do 590, 18-20 kg težki 550-590, suhi prašiči 30-40 kg težki 420 do 490, 60-80 kg 380-410 lir za kg.

KRMA

MILAN. Cene veljajo za stot. fco Milan, trošarina in pro-

metni davek nevracunana. Celi ali rezani rožiči 4700-4900, seno majskega reza 4200-4400, II. reza 4200-4400, detelja 4100-4300, slama 1200-1300, krmne pogace iz tropin 4300-4500, koruzne 4500-4650; krmna moka iz zemeljskih lesnikov 6200-6300, kokosa 5600-5700, iz sončnic 5700 do 5800, iz sezama 6300-6400, moka iz surove soje 6000-6100, iz prepečene soje 6500-6600, koruzna krmna moka 4600-4700 lir stot.

PERUTINA IN JAJKA

MILAN. Živi domači piščanci etra 800-850, živi domači piščanci I. izbire 700-750, zaklani domači piščanci I. izbire 320-330, izbrani 90-1050, zaklani piščanci I. 410-470, II. 350-380, zmrz- njeni uvoženi piščanci iz Ma- dzarske 400-500, danski piščanci 500-550, žive domače kokosi 600-650, zaklane domače kokosi 800-950, žive uvožene kokosi za- klane v Italiji 500-600, žive zmrz- njezne kokosi 450-500, žive pegatke 840-850, zaklane pegat- ke 900-1050, živi golobi I. 1000-1100, zaklani golobi 1200-1300, žive pure 690-700, zaklane 900 do 1000, zmrznežene pure uvo- žen iz Jugoslavije 450-700, ži- vi purani 550-600, zaklani 700 do 800, zmrzneženi purani uvo- ženi iz Jugoslavije 450-600, žive gosi 500-520, zaklane gosi 550 do 700, žive race 500-510, zakla- ne race 500-600, živi zajci 520-530, zaklani s kožo 630-720, brez kože 700-770, uvoženi zmrz- njeni zajci 1200-1210 lir za kg. Sveža domača jajca I. 32-35 lir jajca, navadna domača jajca 29-30, sveža uvožena ožigosana jajca I. 27-29, II. 23,50-25,50 lir jajca.

MLEČNI IZDELKI

CREMONA. Sir sbrinz 480 do 490 lir za kg, sbrinz uvezan 540 do 570, provolone svež 510 do 550, provolone uvezan 600-620, maslo iz posnetega mleka 890 do 920, maslo iz smetane 850-880, maslo iz sladke smetane 820-840, grola iz Cremonse svež 450-500, prizva. 1962 600-630, pro- viz. 1961-62 680-730, prizva. 1961 740-770, Emmental svež 570 do 600, uvezan 570-600, italico svež 440-460, taleggio 400-420 lir za kg.

OLJE

MILAN. Cene veljajo za stot. fco Milan, trošarina in prometni davek nevracunana. Olj- na semena: tropine 2050-2100, laneno seme 11.300-11.500; olje iz surovih semen: iz zemeljskih lesnikov 30.600-30.900, iz sonč- nice 30.200-30.300, iz koruze 24.100-24.300, iz tropin 24-24.200, navadno olje iz kokosa 18 do 18.500, laneno olje za industrijsko porabo 23-23.200, iz soje 25.600-25.800; semensko jedino olje iz zemeljskih lesnikov 33.500-33.800, iz sončnic 33.500-33.800, rafinirano olje iz soje

Češko steklo že redkost v Italiji

Posledice trgovinske povezave Italije z državami EST

Kadarkoli hodim po mestu mimo bogato založenih izložb, me nobena ne pritegne, da bi se ustaval in si jo ogledal. Edina iz- jema med temi reklamirani okni so razstave trgovin s porcela- nom in steklenino. Kot magična moč mi priteguje oko ter mi zbujajo pohlep po sijajnih bruš- nih vazah, umetniško izdelanih servisih za vodo, vino, pivo, li- ker, šampanjec in kdove še za kakšne modne pijače. A vse manj je opažati v izložbah per- vrasni češki kristal, ki slovi po vsem svetu. Trgovci, ki si imel srečo, da si je zagotovil nekaj izvirnih čeških garnitur, z veli- kimi napismi privablja kupce, po- sebno še poznalavbe teh predme- tov.

31-31.400, semensko jedino olje I. 31.300-31.700; oljčno olje: «l'ampante» 59.500-60.500, refi- cino 64-64.500 lir za stot. VINO MILAN. Rdeče piemontsko vi- no 10-11 stop. 645-665 lir stop/ stot, 11-12 stop. 665-715, barbera superior 13-14 stop. 725-775, Ol- trepo pavese 10-11 stop. 640 do 660, mantovansko rdeče vino 10-11 stop. 510-570, Valpolicella Bardolino 10-11 stop. 580 do 690, Soave belo 11 stop. 530 do 700, raboso 10-11 stop. 520-570, Merlot 11-12 stop. 590-740, ro- jano 10-11 stop. 530-570, rdeča filtrirana vina 11-12 stop. 7700 do 8500 lir stot, modensko vi- no 10-11 stop. 530-610, belo vi- no iz Romagne 10-11 stop. 495- 545, rdeče 10-11 stop. 495-545, klasični toskanski Chianti 12- 13 stop. 410-450 lir toskanska steklenica, 12 stop 310, navad- na toskanska vina 10,5-11,5 stop. 550-610, aretino belo 10,5-11,5 stop. 530-630, belo vino iz Mark 10,5-11,5 stop. 510-570, rdeče 510 do 570, Barlettano extra 14-15 stop. 555-575, rdeča filtrirana vina iz Brindisija 10.300-10.600 lir stot, iz Barletta 8700-9000, belo vino iz Sardinije 12,5-13,5 stop. 560-580 lir stop/stot, rdeče 13,5-14,5 stop. 560-580 lir stop/ stot.

PAPIR IN LEPENKA FLORENCA. Bel toskanski pa- pir 170-180 lir kg, navaden ki- sarški papir 155-195, bel pi- sarški papir srednje vrste 165 do 200, barvan pisarniški papir srednje vrste 190-220, finejšje vrste 200-240, papir za embala- zo navaden 120-160, finejšji 165 do 220, siva lepenska 60-95, bel fin kartončin 240-310 lir za kg.

KONSERVIRANA ŽIVILA MILAN. Tuna v oljčnem olju 1050-1200 lir za kg, tuna domače proizvodnje 720-810, tunina v oljčnem olju 610-650, sardine 480-520, slane polenovke tipa A 240-250, tipa B 220-230; dvakrat koncentrirana paradiznjakova meza v skatalah po 5 kg 170 do 185 lir kg, v skatalah po 1/2 kg 200-220, trikrat koncentrirana paradiznjakova meza v skat- lah po 5 kg 180-200, v tubah po 200 g 55-65 lir tuba, olupljeni paradizniki v skatalah po 1200 gr 120-130 lir skatala, po 500 gr 60-70, po 300 gr 38-43; grah v skatalah po 1 kg 145-160, po 1/2 kg 155-165, fižol v skatalah po 1/2 kg in 1 kg 220-240, zelene oljke 360-400, gobe v oljčnem olju v skatalah po 5 kg 2650 do 2900, čebulice v kislu v skatalah po 5 kg 270-290, kumarice v ki- su 320-350, rumena in rdeča paprika 200-220, marmelada različnih vrst v skatalah po 5 kg 210-230, po 500 gr 230-250, me- šana marmelada iz jabolk in sliv 180-190, breskve v sirupu 230-250, marelice v sirupu v skatalah po 1 kg in 1/2 kg 280 do 310 lir kg.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	7.11.62	19.11.62	28.11.62
Pšenica (stot. dol. za bušel)	207 1/2	206	205 1/2
Koruza (stot. dol. za bušel)	107 1/2	106 1/2	106 1/2
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	31	31	31
Cin (stot. dol. za funt)	111,37	112	110,62
Svinec (stot. dol. za funt)	10	9,80	10
Cink (stot. dol. za funt)	11,50	11,50	11,50
Aluminij (stot. dol. za funt)	24	24	24
Nikelj (stot. dol. za funt)	79	79	79
Bombaž (stot. dol. za funt)	34,85	34,75	34,75
Zivo srebro (dol. za steklenico)	192	192	190
Kava «Santos 4» (stot. dol. za funt)	34	33,50	34
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	234 1/2	234 1/2	234 1/2
Cin (funt šter. za d. tono)	869	889	887
Cink (funt šter. za d. tono)	67 1/2	69 1/2	68 1/2
Svinec (funt šter. za d. tono)	53 1/2	54 1/2	56 1/2
SANTOS			
Kava «Santos D» (kruzejrov za 10 kg)	1216	1224	1228

Na mednarodnem trgu s su- rovinami je baker ohranil čvr- sto kotacijo, medtem ko je ce- na cina nekoliko popustila. Kavčuk je za spoznanje pridob- bil na ceni. Volna se drži raz- meroma čvrsto. Sladkor je na- predoval tako v Londonu ka- kor tudi v New Yorku.

ŽITARICE Cena pšenici je v Chicagu v tednu do 23. novembra nazado- vala od 206 1/8 na 204 1/4 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v decembru; koruza je za malenkost popustila, in sicer od 106 3/4 na 106 5/8 sto- tinke dolarja za bušel pod isti- mi pogoji.

SLADKOR, KAVA, KAKAO Cena sladkorja je v New Yorku napredovala od 3,65 na 3,70 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. To je naj- višja cena v zadnjih štirih letih. Novi pridelek kubanskega sladkorja ne bo posebno vpliv- al na tržne cene. Pridelek sladkorne pese v Sovjetski zve- zi bo razmeroma piceel, zara- di tega je pričakovati, da bodo Rusi povečali svoje nakupe ku- banskega sladkorja. — Kava v pogodbi «B» je v New Yorku nazadovala od 33,56 na 33,55 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v decembru. — Kakao je tudi nazadoval, in sicer od 19,59 na 19,40 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v de- cembru.

VLAKNA Na newyorški borzi je bom- baž v tednu do 23. novembra ohranil nespremenjeno kotac- jo 34,75 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Volna vrste Suint je nazado- vala od 133 na 132,5 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. V Londonu je cena

Posledice trgovinske povezave Italije z državami EST

Kadarkoli hodim po mestu mimo bogato založenih izložb, me nobena ne pritegne, da bi se ustaval in si jo ogledal. Edina iz- jema med temi reklamirani okni so razstave trgovin s porcela- nom in steklenino. Kot magična moč mi priteguje oko ter mi zbujajo pohlep po sijajnih bruš- nih vazah, umetniško izdelanih servisih za vodo, vino, pivo, li- ker, šampanjec in kdove še za kakšne modne pijače. A vse manj je opažati v izložbah per- vrasni češki kristal, ki slovi po vsem svetu. Trgovci, ki si imel srečo, da si je zagotovil nekaj izvirnih čeških garnitur, z veli- kimi napismi privablja kupce, po- sebno še poznalavbe teh predme- tov.

In v resnici izpodirivajo druga manj vredna stekla iz leta v leto dragoceni češki kristal iz italijanskih trgovin. Statistika zadnjih petih let nam pove, da postaja Italija vedno večja kup- pec inozemskega votlega stekla. Leta 1958 je uvozila iz tujine za 1782 milijonov lir kristala in votlega stekla, leta 1959 za 2072 milijonov lir, leta 1960 za 2552 milijona in lani kar za 3259 mi- lijonov lir. V teh številkah se jasno odraža naglo naraščanje življenjske ravni kot posledice gospodarske konjunktive v Ita- liji; saj predstavlja kristal ne- dovolj luksuzno blago, ki si ga človek nabavi sele, ko mu osta- ja kakšna lira.

Med posameznimi izvoznici- mi je Zahodna Nemčija vedno na prvem mestu, saj je prodala v Italijo leta 1958 za 641 milio- nov lir steklenice (kar ustreza 35 odst. celotnega italijanskega uvoza), leta 1959 za 709 milio- nov (34 odst.), 1960 za 885 mil- jонов (35 odst.), in lani za 1096 mi- lijonov (34 odst.). Kot vidimo, je Zah. Nemčija hodila v korak s celotnim italijanskim uvozom. Ni pa tako s Češkoslovaško. Po količini in vrednosti je njen iz- voz stekla sicer naraščal, a tako počasni, da so ostale države, zla- sti Francija, vse bolj izpodjedale njen delež. Suhe številke nam povedo, da je Češkoslovaška iz- vozila v navedenih letih za 542 milijonov lir (31 odst.), 606 (30 odst.), 659 (26 odst.) in 739 (21 odst.). Tako vidimo, da je v 4 letih zdrknila od 31 odstotkov na 21, tako da jo je lani že pre- hitela Francija s 26 odst. in 852 milijonov lir. Od ostalih držav naj omenimo še Belgijo, Holand- sko, Švedsko, Poljsko, Avstrijo, Anglijo, ZDA in Jugoslavijo. De- lež poslednje na celotnem itali- janskem uvozom se suče med pol in enim odstotkom.

Človek se nehotе vpraša, kje je vzrok temu čudnemu pojavu, da druga manj vredna in tudi manj znana stekla vedno bolj izpodirivajo češko steklo z ita- lijanskega trga. Ni vzrok pri ita- lijanskih potrošnikih, ki znajo ceniti kakovost in lepoto čeških izdelkov; pač pa ga je treba iskati v trgovinski politiki rims- ke vlade, oziroma trgovinskih povezavi med državami Evrops- ke gospodarske skupnosti.

Za letos je bil v obnovljeni tr- govinski pogodbi med Italijo in Češkoslovaško kontingent votle- ga stekla določen na komaj 480 milijonov lir; konec julija je bil določen dodatni kontingent 100 milijonov lir. Ker se te vrste blago izdeluje po naročilu kup- ca, je potrebno več kot na 5 me- secev za izvršitev naročila. Itali- janski uvozniki spričo tega ne bodo mogli v celoti izkoristiti dodatnega kontingenta, ki zap- de 31. decembra. Tako bo letos uvoz češkega stekla prvič padel tudi po celotni vrednosti izpod doseganje količine. Italijanski uvozniki stekla so zato izrazili željo, da naj preneha diskrimi- nacija proti določenim državam ter da se v bodoče združijo in bistveno povišajo postavke za uvoz češkega stekla in porce- lana.

„GOSPODARSTVO“

Izhaja trikrat mesečno. - URED- NISTVO IN UPRAVA: Trst, Ul. Geppa 9, tel. 38-933. - CENA: po- samezna številka lir 30, za Jugos- lavijo din 20. - NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir. Pošt. tek račun «Gospodarstvo» št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din. Naro- če se pri ADIT, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3/1, tek. rač. št. 600-143-375. Za ostalo inozemstvo 3 dolareje letno. - CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. - Odgovorni ured- nik: dr. Lojze Berce. - Založnik: Založba «Gospodarstva». - Tri- skarna Založništva tržaškega tiska (ZTT), Trst.

VISTA

TRST - Ul. Carducci 15, telefon 29-656. Bogati izbira načinov, daj nagledati sestil, računal in po- trebščin za višje šole, topome- rov in fotografskega materiala.

URARNA IN ZLATARNA MIKOLJ KAREL

TRST Campo S. Giacomo 3, tel. 95-881. Ure najboljnih znamk, velika izbira zlatih obra- skov za vse prilike

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Posvetimo se bolj vrtnarstvu!

Nekatere zemljedeljske stroke so v določenih pogojih za teme- ljito izkoriščanje zemlje posebej primerne. Semkaj sodi poljsko vrtnarstvo ali vrtnarstvo na prostem — na polju, kjer goji- mo predvsem povrtnine, a tudi nekatere cvetice. Take primere vidimo v okolici Gorice Stan- dard in Nove Gorice (Šempe- der), na Tržaškem bi lahko v- lahko v to vsteli proseški cvet- ljearje. Drugod pri nas smo mogli doseči leteti le na ne- kaj poskusov v tej smeri. A že to je razveseljivo in kaže, da bi moglo iz tega zrasti kaj več.

Naj bo kraška planota kakrš- nakoli, ponekod ustvarja tudi za vrtnarstvo če že ne odličnih vsaj zadostne, pa tudi dobre pogoje. Zemlja in leza sta že dva takšna pogoja. Obstaja ovira v pomaranjanju vode, ki je za te kulture tako pomembna. V- rastline potrebujejo vse leto zla- tino v dobi rasti določeno koli- čino vode. Čim hitreje rastlina raste, tem več jo potrebuje. Na tista, pri kateri gre za buj- no listje. Naše podnebje nima za to odličnih pogojev, a niti takih, da bi se to vprašanje ne- moglo precej uspešno ublažiti. To možnost daje kraški vodovod. So pa še druge možnosti, s ka- terimi moremo pomagati povrtni- nam do vlage in še do drugih čimteljev, ki posredno rešujejo vprašanja vlage in so sami od- ločnega pomena za razvoj rast- lin.

Osnovnega pomena bi bil ta- le ukrep: Zemljišče, ki smo ga na- menili zelenjavi, je treba pravo- časno in temeljito pripraviti, to pomeni, da moramo zemljo spraviti v tako stanje, da bo mo- gla dati rastlinam čim boljše pogoje. Kateri so ti pogoji? To vprašanje je skoro odvečno, a vendar potrebno, ker ga večkrat vse premalo upoštevamo in po- zablamo na tega ali onega iz- med čimteljev, ki odločajo pri letini: na hrano, vlago in zrak (izpustili smo toploto in svet- lobo, ki ju je za te kulture pri- nas dovolj). Kolikor eden teh primanjkuje, za toliko je letina skrbena. Vse povrtnine zahteva- jo dobro raznoženje in rahlo zračenje. Pri nas rahle, a dovolj raznožene zemlje so izjema. Če je ta zemlja srednje težka ali

prof. kmet. srednje šole v Ma- riboru. Knjigo je založila «Kmečka knjiga» v Ljubljani leta 1957 in bi jo mogli naročiti pri Slovenski knjigarni v Trstu. J. J.

Povišanje pokojnine kmetom

V senatu so te dni razdelili za- konski osnutek, ki ga je pripravil minister za delo in ki pred- videva povišanje minimalnih (najnižjih) pokojnin neposred- nih obdelovalcev zemlje, spolo- vinarjev in kolonov, na 10.000 lir na mesec. Nove pokojnine bi veljale od 1. julija 1962 dalje. Starostnim pokojninam in inva- lidninam bi priznali dodatno vsoto 10 odst. za vsakega sina na mesec ter eno dvanajstino po- kojnine ob priliki božičnih praz- nikov. Do minimalne pokojnine bi imeli pravice družine ne- posrednih obdelovalcev zemlje, kolonov in spolvinarjev, kate- rih štani niso zaposleni na po- sestvih za vsaj 104 dni na leto. V skladu iz katerega bi žrpali po- trebna sredstva, bi se stekali pri- spevki države in samih zavaro- vancev. Ti bi prispevali po 41 vr. (moški) ali 22 lir (ženske) in ne- odrasli fantje (in dekleta) za vsak delovni dan. Država pa bi za leto 1962-63 dala v ta namen na razpolago vsoto 7 milijard lir.

Naročila semenskega krompirja

Obveščamo o zainteresirane kmetovalce, da je pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo pričelo v ponedeljek, dne 26. t. m. spre- jemati naročila za nakup seme- skega krompirja vrste S. Mice- lica in Majestic, pridelanega v središču za raznoževanje se- menskega krompirja. Ob naroči- lu najmanj 50 kilogramov mora kmetovalec plačati 50 lir za ki- logram semena.

Teran se je podražil

Novi teran, ki je letos izvrsten, prodajajo naši Kraševci, ki pri- hajajo v Trst v obmejnem pro- metu, že po 280 lir liter. Pravijo, da ga lahko doma prodajajo po 220 dinarjev za liter, in to v več- jih količinah kar iz kleti.

Živinorejci zahtevajo višje cene mleka

Pretekli teden je bil v Repen- tabru sestanek ondotnih živino- rejcev. Živinorejci si naglasili, da stroški za proizvodnjo mleka so že tako narasli, da ne krijejo več cene, po kateri se mleko pro- daja. V današnjih razmerah bi morala biti cena mleka vsaj 100 lir. Če pojde tako naprej, bodo kmetije začele propadati in v ne- kaj letih bo kmetijsko popolno- ma uničeno. Zlasti če se ne po- pravijo posledice hude suše, ki

MOBILI MADALOSSO

TRST-TRIESTE, ul. XXX Ottobre vogal ul. Torrebianca, tel. 35-740

Pohištva dnevne sobe oprema za urade - voziki - posteljice

Razstave: Ul. Valdirivo, 29 Ul. F. Filzi, 7

C. G. R.

COMMERCIO GENERALE E RAPPRESENTANZE d. z. o. z.

IMPORT TRST-TRIESTE EXPORT

TELEF.: 37-940, 28-352 VIA DELLA GEPPA, N. 9 TELEGR.: CIGIERRE C. P. 185

TVRDKA

SILA JOŽEF

UVOZ IZVOZ

TRST - Riva Grumula 6 - I - Tel. 37-004, 55-689

TROVSKO ZASTOPSTVO EKSKLUZIVNA ZASTOPSTVA

Nudi najboljše pogoje pri nabavi in prodaji vsakovrstnega blaga

Adamič

TRST, Via S. Lazzaro 23-II - Tel. 28-449, 31-996